

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)

مصوب چهل و یکمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۷

جدول الف) دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی مصوب چهل و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۳۸۸/۹/۱۷

کد درس	نام درس	تعداد واحد				ساعات			پیش نیاز
		نظری	عملی	کارآموزی	جمع	نظری	عملی	کارآموزی	
۰۱	*سیستم های اطلاع رسانی پزشکی	۰/۵	۰/۵	-	۱	۹	۱۷	-	۲۶
۰۲	فیزیوپاتولوژی در مامایی	۲	-	-	۲	۳۴	-	-	۳۴
۰۳	کارآموزی فیزیوپاتولوژی	-	-	۱	۱	-	۵۱	۵۱	۰۲
۰۴	جامعه شناسی و آسیب شناسی اجتماعی زنان	۱	-	-	۱	۱۷	-	-	۱۷
۰۵	کاربرد کامپیوتر در علوم پزشکی	۱	۱	-	۲	۱۷	۳۴	-	۵۱
۰۶	روانشناسی زن و خانواده	۱	-	-	۱	۱۷	-	-	۱۷
۰۷	تئوریه ها و مدل های مامایی و بهداشتی	۱	-	-	۱	۱۷	-	-	۱۷
	جمع	۶/۵	۱/۵	۱	۹	-	-	-	-

* گذراندن این درس به عنوان درس کمبود یا جبرانی جهت کلیه دانشجویان الزامی است.

دانشجو موظف است علاوه بر گذراندن واحدهای دوره با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را بگذراند.

نام درس سیستم های اطلاع رسانی پزشکی

کد درس: ۰۱

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

هدف کلی درس: در پایان این درس دانشجویان قادر خواهند بود:

- مفاهیم فناوری اطلاعات در علوم پزشکی (Medical Informatics) را تعریف کنند.
- با ارتباط و مفاهیم اطلاع رسانی آشنا شوند.
- با ابزارهای اطلاع رسانی علوم پزشکی، نمایه نامه ها و پایگاه های مهم اطلاعاتی علوم پزشکی آشنا شوند و در عمل از آنها استفاده کنند.
- مشخصات کتابخانه های پزشکی را شناخته و نحوه استفاده از منابع را فراگیرند.
- نظام رده بندی کتابخانه ملی پزشکی (NLM: National Library of Medicine) را بیان کنند و نحوه استفاده از اصطلاح نامه تزاروس را فراگیرند.
- با کاربرد کامپیوتر در علوم پزشکی، پرستاری و مامایی آشنا شوند.
- کلیات کار با کامپیوتر، اینترنت و موتورهای جستجو را فراگیرند.
- مهارت جستجو در منابع اطلاعاتی چاپی و الکترونیکی را کسب نمایند.
- تهیه و ثبت گزارش کامپیوتری و مزایای آن را فراگیرند.
- آموزش از طریق کامپیوتر را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهند.
- سیستم های اطلاعات کامپیوتری علوم پزشکی و مامایی را مورد نقد و بررسی قرار دهند.
- با سایت های مفید و نحوه استفاده و کاربرد آنها آشنا شوند.

شرح درس: در این درس دانشجویان با مفاهیم فناوری اطلاعات در علوم پزشکی، زیرساختها، کاربردها و چالشهای آن و همچنین با ویژگیهای کتابخانه های پزشکی و انواع رده بندی منابع و روش استفاده از کتابخانه های پزشکی، ابزارهای اطلاع رسانی، پایگاهها و بانکهای اطلاعاتی پزشکی، پرستاری و مامایی به شکل چاپی و الکترونیکی، دسترسی و تهیه منابع، گزارش نویسی و آموزش از طریق کامپیوتر، سیستم های اطلاعات کامپیوتری و سایت های مفید آشنا شده و تمرین خواهند کرد.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت)

الف - نظری (۹ ساعت)

- مفاهیم فناوری اطلاعات در علوم پزشکی از قبیل تعریف، تاریخچه، زیرساختها، کاربردها و چالشهای آن
- روش های مختلف ارتباط از طریق اینترنت، انواع ارتباط همزمان و غیرهمزمان و تعریف مفاهیم اطلاع رسانی
- معرفی ابزارهای اطلاع رسانی علوم پزشکی، نمایه نامه ها و پایگاه های اطلاعاتی علوم پزشکی و روش استفاده از آنها

- کتابخانه های پزشکی و انواع رده بندی منابع، نحوه استفاده از منابع و مراجع مامایی (به شکل چاپی و الکترونیکی)
 - نحوه استفاده از تزاروس و تعریف نظام NLM در کتابخانه.
 - جنبه های کاربردی کامپیوتر در علوم پزشکی، پرستاری و مامایی از قبیل تسهیل دسترسی به منابع و بهره گیری از تکنولوژی
 - کلیات کار با کامپیوتر، سیستم عامل، نرم افزار word ، powerpoint و اینترنت و موتورهای جستجو
 - روشهای بازیابی و جستجوی عمومی و تخصصی مانند جستجو در بانک های اطلاعاتی علوم پزشکی، پرستاری و مامایی از قبیل مدلاین و سینال
 - نحوه تهیه گزارش کامپیوتری؛ ثبت معاینات، اقدامات و گزارش کامپیوتری و مزایای آن
 - آشنایی با روش های مختلف آموزش از طریق کامپیوتر و تجزیه و تحلیل آن.
 - تعریف و معرفی انواع سیستم های اطلاعات کامپیوتری علوم پزشکی و مامایی
 - معرفی سایت های مفید، کاربردها و نحوه استفاده از آنها
 - نقد مدیریت نظام اطلاعات یک بیمارستان
- ب - عملی (۱۷ ساعت)
- مدرس: کارشناس ارشد یا دکترای مامایی با تجربه در این زمینه/ کارشناس ارشد یا دکترای کتابداری/ کارشناس ارشد یا دکترای انفورماتیک پزشکی

منابع اصلی درس:

- ۱- یزدان فر، سیمین - شیوه بهره گیری از مراجع پزشکی. قزوین دانشگاه علوم پزشکی قزوین.
 - ۲- لانکاستر، ویلفرد - نظام های بازیابی اطلاعات. شیراز
 - ۳- جنتی، بداله - اینترنت برای پرستار و ماما. تهران.
 - 4- Handbook of Medical Informatics, 1999, Stanford University, MIT publication, <http://www.mieur.nl/mihandbook>, <http://www.mihandbook.stanford.edu/>
 - 5- Handbook of Informatics for Nurses & Health Care Professionals, (2004), Prentice Hall; 3th edition
 - 6- Cumulative Index & Allied Health Literature.(2002) .CINAHL Information System.
- و دیگر منابع معتبر روز

شیوه ارزشیابی دانشجویان در حیطه های مختلف:

- انجام تکالیف کلاسی - ارائه یک طرح تحقیقاتی در انتهای کلاس به طور انفرادی یا گروهی (3-4 نفر)
- تمرینات عملی (پنج مورد) ۴۰ نمره و تکلیف پایان ترم (دو مورد) ۶۰ نمره

نام درس: فیزیوپاتولوژی در مامایی

کد درس: ۰۲

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- ۱- شناخت نیازهای اساسی و تشخیص حالات انسان در هنگام سلامت و بیماری بویژه زنان باردار
- ۲- کاربرد یافته های علمی در ارائه خدمات و آموزش به بیماران یا زنان باردار و آسیب پذیر و فراهم کردن کمکهای پزشکی و ارجاع صحیح در موارد لازم
- ۳- تشخیص مسئولیتها و محدودیتهاى حرفه ای و پایبند بودن به رعایت موازین علمی و اخلاقی و قانونی در هنگام ارائه خدمات بمنظور حفظ جان مادر و بچه و تأمین سلامت آنها

شرح درس: این درس به دانشجویان کمک می کند تا با بیماریهای داخلی و علل، نحوه تشخیص و درمان آنها و کلا اصول مراقبتی و اثر بارداری بر آنها و اثر آنها بر بارداری آشنا شود و این آگاهیها را در ارتباط با بارداریهای همراه با اینگونه بیماریها بکارگیرد.

آشنایی دانشجو با فیزیولوژی، فیزیوپاتولوژی، علل، علائم، تشخیص، درمان، پیش آگهی و پیشگیری انواع بیماریهای پوستی و مقاربتی در غیرحاملگی و حاملگی

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت):

فیزیوپاتولوژی، علائم و اصول تشخیص و درمان بیماریهای مختلف دستگاههای بدن شامل:

- ۱- دستگاه قلب و عروق و گردش خون
- ۲- دستگاه تنفس
- ۳- دستگاه ادراری
- ۴- دستگاه گوارش
- ۵- دستگاه خون
- ۶- دستگاه غدد
- ۷- دستگاه اعصاب
- ۸- بیماریهای شایع بافت هم بند
- ۹- بیماریهای پوستی شایع
- ۱۰- بیماریهای عفونی شایع
- ۱۱- بیماریهای شایع و اورژانسهای جراحی

منابع اصلی درس: طب هاریسون، طب سیسیل، مامایی ویلیامز و کتابهای مربوطه به بیماریهای دستگاههای مختلف

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف: امتحان نظری در پایان ترم و احیانا تکلیف تعیین شده توسط استاد در طی ترم

هدف کلی درس:

- ۱- شناخت نیازهای اساسی و تشخیص حالات انسان در هنگام سلامت و بیماری بویژه زنان باردار.
- ۲- آشنایی با بیماریهای داخلی و جراحی و موارد اورژانس، (ذکر اثرات بارداری و زایمان بر بیماری و بیماری بر حاملگی و زایمان)
- ۳- توانایی تشخیص مشکلات و احتیاجات بیمار و توانایی اخذ تصمیم مناسب در جهت انجام اقدامات اورژانس و ارجاع لازم
- ۴- تشخیص مسئولیتها و محدودیتهای حرفه ای، پایبند بودن به رعایت اصول اخلاقی و موازین اسلامی در هنگام ارائه خدمات بمنظور حفظ جان مادر و بچه و تأمین سلامت آنها.

شرح درس: در طول این کارآموزی دانشجویان در بخشهای مختلف داخلی و جراحی از نزدیک با چگونگی تشخیص، اداره، درمان و انجام امور مراقبتي بیماران مبتلا به بیماریهای داخلی و جراحی بویژه زنان باردار آشنا می شوند.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت):

- ۱- گرفتن تاریخچه و انجام معاینات فیزیکی بیماران
 - ۲- آشنایی با بیماریهای مهم و شایع قلبی، ریوی، خونی، غددو...
 - ۳- تشخیص اورژانسهای داخلی و جراحی در زنان حامله
 - ۴- کسب توانایی در انجام اقدامات و مراقبتهای ضروری در مورد بیماران و ارجاع آنها
- در طی ۱۷ روز (روزانه ۳ ساعت) حداقل در مورد ۳۰ بیمار مختلف

توانایی تشخیص و مشاهده، اداره و درمان اورژانسهای داخلی و جراحی	بیماریهای غدد شایع (نظیر دیابت، کم کاری و پرکاری تیروئید، سندروم شیهان، کوشینگ و...)	تهیه شرح حال دقیق از بیمار
توانایی تشخیص بیماریهای شایع دستگاههای مختلف بدن که در ذیل می آید با توجه به شرح حال و معاینه فیزیکی، تفسیر آزمایشات و پاراکلینیک و همچنین مشاهده و بررسی درمان آنها به انضمام انجام مراقبتهای لازم، ارائه آموزشهای مورد نیاز، شناخت داروهای مربوطه و... با تکیه بر اهمیت آنها در بارداری در طی ۱۲ روز شامل ۲۵ مورد داخلی (از هر دستگاه	بیماریهای اعصاب (سردردها، صرع، CVA،	انجام معاینات فیزیکی کامل بیمار
بیماریهای شایع دستگاه ادراری (شامل عفونتهای کلیه و مجاری ادرار، نارسایی حاد و مزمن کلیه، گلو مرونفریت و سنگهای ادراری و...)	بیماریهای عفونی شایع دستگاه ادراری (شامل عفونتهای کلیه و مجاری ادرار، نارسایی حاد و مزمن کلیه، گلو مرونفریت و سنگهای ادراری و...)	تشخیص موارد غیر طبیعی در شرح حال و معاینه
بیماریهای عفونی شایع نظیر سرخچه، هپاتیت، هرپس و...	بیماریهای عفونی شایع نظیر سرخچه، هپاتیت، هرپس و...	تشخیص آزمایشات لازم بر اساس نیاز

	۴-۲ مورد) و ۵ مورد جراحی شامل:	
تجزیه و تحلیل موارد غیرطبیعی آزمایشات پاراکلینیکی مهم	قلبی (تنگی میترال، پرولاپس میترال، افزایش و کاهش فشارخون شریانی، بیماریهای عروق کرونرو...)	گوارشی (نظیر زخمها، عفونتها، انواع اسهالها ویبوستها، خونریزی، سوماضمه و...)
تجزیه و تحلیل و شناخت تغییرات آزمایشات پاراکلینیکی مهم دربارداری و تفسیر آن	عروقی (نارسایی قلبی، آمبولی شریانی، ترومبو فلیتتها، واریسها و...)	بیماریهای پوستی و آلرژی (کهیر، خارش، قارچ، ویروس و انگل، پیگمانتاسیون و...)
کسب سریع اطلاعات موردنیاز از پرونده بیمار	تنفسی (پنومونی، سل، آسم، آمبولی ریه، بیماریهای محدود کننده و انسدادی و...)	دستگاه حرکتی و کلاژن (سندروم کانال کارپ، شکستگیهای استخوانهای مهم، شلیهای مفاصل، تب روماتیسمی، آرتريت روماتوئید، لو پوس، عفونتهای استخوانی و مفاصل)
ارائه گزارش صحیح و دقیق از وضعیت بیمار به مربی	بیماریهای خونی شایع (شامل فقر آهن، تالاسمی، بیماریهای خونریزی دهنده و...)	جراحیهای شایع (شامل آپاندیسیت، جراحی قلب، سنگها، واریس و هموروئید، تیروئید، پستان و...)
شرکت در پرسش و پاسخ و مطالعه مباحث نظری که مربی تعیین کرده		

توجه: کلیه فعالیت‌های مندرج در جدول فوق زیر نظر مربی مربوطه و صرفاً جهت ارائه به مربی انجام می‌پذیرد و دانشجو مجاز به دخالت در امور درمانی بیماران نمی‌باشد.

فرم محتوای فعالیت دانشجویی مامایی در کارآموزی به هنگام کارآموزی در اختیار دانشجو قرارگیرد و توسط او تکمیل و توسط مربی امضا شود (log book دانشجویان).

منابع اصلی درس: همانند منابع درس نظری

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف:

۱. حضور فعال در محل کارآموزی
۲. گرفتن شرح حال و انجام معاینات فیزیکی و چگونگی استفاده از آزمایشات و پاراکلینیک در رسیدن به تشخیص و مراقبتها و اقدامات درمانی مورد نیاز
۳. چگونگی انجام تکالیف محوله
۴. شرکت در امتحان پایان دوره

نام درس: جامعه‌شناسی و آسیب‌شناسی اجتماعی زنان

کد درس: ۰۴

پیش‌نیاز:-

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آگاه کردن دانشجویان از شیوه‌های علمی برخورد با پدیده‌های اجتماعی و ایجاد زمینه فکری لازم در جهت شناخت و تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی مراجعین بویژه زنان و شناخت کلی نسبت به مجموعه شرایطی که از نظر اجتماعی افراد در آن به دنیا می‌آیند، زندگی می‌کنند و از میان می‌روند. همچنین بکار بستن اصول ارتباطات صحیح برای اثر بخشی مراقبت‌ها و درمان‌ها و امکان اصلاح و تغییر رفتار مناسب در مراجعین با توجه به فرهنگ و مشخصات جامعه شناختی آنها. نهایتاً آشنایی با آسیب‌های اجتماعی زنان و دیگر افراد خانواده در داخل و خارج از خانواده.

شرح درس: این درس به دانشجویان کمک می‌نماید تا در ارائه آموزشها، مشاوره و مراقبت‌های خود به مددجویان با توجه به مشخصات فرهنگی و جامعه‌شناختی آنها و با کمک از اصول ارتباطات اثربخش خدمات خود را ارائه دهند. همچنین بتوانند خدمات خود را در مورد افراد خانواده و به طور ویژه در مورد زنانی که دچار آسیب‌های اجتماعی شده‌اند ارائه کنند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت):

- قلمرو موضوعی در زمینه جامعه‌شناسی
- فرهنگ، جامعه و شخصیت
- گروه اجتماعی
- قومیتها و تفاوت‌های فرهنگی و جامعه‌شناختی افراد و رعایت آنها در ارائه خدمات
- شناخت سازمان‌های اجتماعی
- ابعاد اجتماعی فرهنگی بهداشت و درمان
- اجتماعی شدن و جامعه‌پذیری
- روابط اجتماعی و نیاز و نقش آن در جامعه و نظام فرهنگی
- اصول ارتباطات بویژه در برقراری ارتباط با افراد دچار آسیب‌های اجتماعی
- آسیب‌های اجتماعی برای زنان، کودکان و اعضای خانواده در داخل و خارج از خانواده
- خشونت و سوء رفتار علیه زنان و دیگر افراد خانواده در داخل و خارج از خانواده
- انحرافات اجتماعی (بررسی اجمالی چند مسئله عمده: فقر- جرم- خودکشی- اعتیاد- الکلیسم- ازدواج نامناسب- انحرافات اخلاقی)

منابع اصلی درس: کتاب‌های مربوط به ارتباطات و نیز جامعه‌شناسی در پزشکی و بهداشت و آسیب‌شناسی

اجتماعی در مورد زن و خانواده (آخرین چاپ، معتبر و به روز)

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه های مختلف: حضور فعال در کلاس - انجام تکالیف محوله - ارزشیابی
انتهای ترم

نام درس: کاربرد کامپیوتر در علوم پزشکی

کد درس: ۰۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری- عملی

هدف کلی درس:

آشنایی و کسب توان کاربری برنامه های کامپیوتری مورد استفاده در تحقیقات پزشکی و بهداشت

شرح درس: در این درس دانشجویان با کاربرد کامپیوتر و نرم افزارهای مرتبط آشنا شده و چگونگی بکارگیری آن در تحقیقات پزشکی و بهداشت باروری را خواهند آموخت.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری- ۳۴ ساعت عملی)

۱- کلیات و آشنایی با کامپیوتر

۲- آشنایی با Microsoft Word

۳- آشنایی با Windows

۴- آشنایی با Epi Info 6

۵- آشنایی با SPSS

۶- آشنایی با نرم افزارهای بانکهای اطلاعاتی نظیر Fox Pro , Access , Excel , Data Base

۷- آشنایی با بانکهای اطلاعاتی پزشکی نظیر Internet , Medline و غیره.

منابع اصلی درس:

- کتب و نرم افزارهای آموزشی مورد تایید میکروسافت

- جزوات آموزشی که توسط مدرسین تهیه و ارائه می شود.

شیوه ارزشیابی دانشجویان در حیطه های مختلف: ۵۰٪ نمره نظری و ۵۰٪ نمره عملی

نام درس: روانشناسی زن و خانواده

کد درس: ۰۶

پیش‌نیاز: -

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس: آشنایی دانشجویان با خصوصیات روانشناختی زنان درمقاطع مختلف و دورانهای حساس زندگی و نقشهای متفاوت و متعدد آنها درارتباط با دیگر افراد خانواده و نیز کارکرد های روانشناختی خانواده و تاثیر آن در سلامت روانی افراد.

شرح درس: خانواده این واحد به ظاهر کوچک اجتماعی، از ارکان عمده و از نهادهای اصلی هر جامعه به شمار می رود. در واقع هر خانواده را باید خشت بنای جامعه و کانون اصلی حفظ سلامت و رسوم و ارزشهای والا و مورد احترام و شالوده مستحکم مناسبات پایدار اجتماعی و روابط خویشاوندی، مبدأ بروز و ظهور عواطف انسانی و کانون صمیمانه ترین روابط میان افراد، مهد پرورش فکر و اندیشه و اخلاق و تعالی انسانی به حساب آورد و زن در این کانون نقش محوری و اساسی دارد. لذا سعی می شود با انتقال دانش و آگاهیها و مهارتهای لازم به دانشجویان مامائی که در آینده عهده دار سلامت مادران می باشند در زمینه خصوصیات روانی اجتماعی زن و خانواده، بر نقش و وظایف و حقوق زن و ارتقای سلامت وی و در نهایت خانواده گامی مؤثر برداشته شود.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت):

- آفرینش زن، مفهوم مادری، پذیرش نقش
- خصوصیات روانی اجتماعی زن در دورانهای مختلف زندگی
- دیدگاههای نظریه پردازان در مورد زنان
- چالشهای زندگی زنان:
- ۱- استرس وزن (جسمی، عشقی، روابط جنسی، خشمونت، خودسوزی، نشانه های استرس زنان، ازدواج، بارداری، زایمان، بچه داری، نازایی، طلاق، مرگ عزیز)
- ۲- زنان و اشتغال
- ۳- زن و توسعه، حقوق زن در خانواده، اجتماع
- ۴- فرهنگ سازی نسبت به زنان
- ۵- آموزش چرخه های جنسی در سنین مختلف به زنان
- آموزش بهداشت روانی جنسی
- خانواده: تعریف خانواده، چرخه زندگی خانوادگی
- نظریه ها در مورد تشکیل خانواده و روشهای ایجاد خانواده سالم
- انواع خانواده و عملکرد آن
- شیوه های فرزند پروری (سهل گیر، مستبد، اقتدار منطقی)

- مهارت‌های زندگی مشترک (ارتباط مؤثر در خانواده، روابط زوجین، رابطه با فرزند، شیوه مقابله با بحران، شیوه تصمیم‌گیری، عاشق ماندن، صمیمیت و مفهوم آن، شیوه ابراز احساسات در خانواده، سوء رفتار در خانواده)
- نگرش نظریه سیستمی یا گروهی در جامعه‌شناسی خانواده
- خصوصیات روانشناسی زن و مرد، شباهتها و تفاوتها

منابع اصلی درس:

- محمودیان حسین. دانش خانواده
- ۱- پرسال پل. قدرت خانواده.
- ۲- روزن بام‌هیدی. خانواده به منزله ساختاری در مقابل جامعه.
- ۳- ویت کین جورجیا. فشار روانی بر زن. مهدی قره‌چه داغی.
- ۴- هورنای کارن. روان‌شناسی زن.
- ۵- پارک ک. درسنامه پزشکی اجتماعی
- ۶- مینو چین سالو ادور. فتون خانواده درمانی.
- ۷- توکل خسرو. سوء رفتار در خانواده.
- ۸- دواچی اقدس. روانشناسی اجتماعی. 10- آنکو بوریس. جلوه‌های زندگی یک زن. 11- بختیار نژاد. زنان خود سوخته. 12- دیگر منابع معتبر

شیوه ارزشیابی دانشجو در حیطه‌های مختلف: حضور فعال در کلاس - انجام تکالیف محوله - ارزشیابی انتهای ترم

نام درس: تئوریه‌ها و مدل‌های مامایی و بهداشتی

کد درس: ۰۷

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با انواع تئوریه‌ها و مدل‌های مامایی و بهداشتی که زیربنای علمی آموزشها، مراقبتها و درمانهای مامایی را تشکیل می‌دهند.

شرح درس: هر علم ورشته‌ای برای پیشرفت و صحت عملکرد باید تئوریه‌ها و مدل‌های علمی مخصوص به خود را دارا باشد. مامایی به عنوان یک حرفه انسانی به تئوریه‌های مربوطه در این زمینه روی آورده است و در این باره پیشرفتهای قابل ملاحظه‌ای نیز داشته است. از آنجا که تئوری پردازي درخلاء صورت نمی‌گیرد و به زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی و فلسفی برمی‌گردد، لذا بررسی فلسفه علم مربوطه و تئوریه‌های مطرح در آن و ارتباط بین آنها و با عمل به منظور حرفه‌ای شدن در مامایی ضرورت دارد.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت):

- فلسفه: تعریف فلسفه، معرفت‌شناسی یا اپیستمولوژی، فلسفه به عنوان روش تحقیق، روح فلسفی، مروری اجمالی بر شاخه‌های فلسفه، فلسفه و مامایی و رشد ایده‌های فلسفی در مامایی.
- واژه‌شناسی: واژه‌های کلی (متا پارادایم، قلمرو و فلسفه)، واژه‌های کاربردی (پدیده، مفهوم، سازه، تفسیر) و واژه‌های میانی (مدل، تئوری، پارادایم، دیسیپلین، تحقیق، علم)
- تئوری و انواع آن: تئوری چیست؟، انواع تئوری، عناصر تئوری، طریق ایجاد تئوریه‌ها، گسترش تئوری، موانع گسترش تئوری.
- مروری اجمالی تاریخچه مامایی در این ارتباط.
- دیسیپلین مامایی و ساختار آن: مامایی دیسیپلین سلامتی محور.
- مدل‌های پنداشتی (عناصر سازنده مدل، گسترش مدل‌های پنداشتی، طبقه بندی مدل‌های مامایی) و تفاوت مدل پنداشتی و تئوری.
- دانستن، درک و کاربرد آن در تئوری پردازي مامایی: تئوری پردازي در مامایی (تئوریه‌های بالینی، مفهومی و تجربی).
- مامایی: مدل جامع مراقبت از زن در بارداری و دورانهای باروری و در عین حال جامعه محور
- فلسفه مراقبت از زن باردار، جامعیت فرهنگ و مکان، جامعیت نیازهای بهداشتی زنان از خانه تا بیمارستان، اورژانسهای مامایی، فشارمدمدجو جهت تغییر در مامایی، توسعه سازمانهای حرفه‌ای، یکپارچگی مامایی در ارائه مراقبت‌های بهداشتی برای زنان بویژه زنان باردار و...
- انواع مدل‌ها مورد استفاده در مامایی:
- مدل استدلال و تصمیم‌گیری
- مدل تصمیم‌گیری بیواتیکال تامسون - تامسون

- مدل تضمین کیفیت از دیدگاه مامایی جامعه نگر
- مدل درمان براساس شواهد
- مدل هماهنگی مامایی در مدیریت مراقبت
- مدل همکاری بین گروهی مامایی
- مدل سایکولوژی میانسالی
- مدلی سایکولوژی آخر میانسالی
- تئوری خانواده محور
- مدل ارزشیابی خانواده
- مدل مراقبت از خود
- مدل ارتقاء بهداشت
- مدل باور بهداشتی و.....

منابع اصلی درس:

- 1-Baillie James. Contemporary analytic philosophy. 2end. Ed. Upper Saddle River. Newjersey . Pretice Hall. (last edition)
- 2- Decherneq Pregler. Womens , health principles and clinical practice. (last edition)
- 3- Breslin Eileen.T. Womens , health nursing. (last edition)
- 4- Page Lesely Ann. The new midwifery. (last edition)
- 5- Lium Carol. Health promotion. (last edition)
- 6- Sherblom Matteson Pegge. Womens Health during the childbearing years . (last edition)
- 7- Symonds Anthen.The midwifery and society. (last edition)
- 8- Arnold Joan .Health promotion . (last edition)
- 9- Henderson Christin. Essential midwifery . (last edition)
- 10- Tomy Ann Marriner. Nursing theorist and their work. (last edition)
- 11- Walsh V. Linda . Midwifery community based care during the childbearing year. (last edition)
- 12- Frith Lucy . Ethics and midwifery .BFM (last edition)

۱۳- شریعتمداری، علی. اصول و فلسفه تعلیم و تربیت . تهران

۱۴- درسنامه مامایی میلز.

۱۵- دهقان نیری و جلالی نیا . نظریه پردازی و نظریه های پرستاری

۱۶ - و دیگر منابع معتبر روز

شیوه ارزشیابی دانشجویان در حیطه های مختلف:

حضور فعال در کلاس - انجام تکالیف محوله - ارزشیابی انتهای ترم

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی

رشته: مامایی

دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته

دبیرخانه مربوطه: دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در چهلمین جلسه مورخ ۸۸/۹/۱۷ بر اساس طرح دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی که به تأیید دبیرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

۱- برنامه آموزشی کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.

ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.

ج- مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

۲- از تاریخ ۸۸/۹/۱۷ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات در زمینه کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در چهل و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۸/۹/۱۷ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی

۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

دکتر سیدامین مجسن ضیائی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

مورد تأیید است

دکتر علیرضا مصداقی نیا

دبیر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،
بهداشت و تخصصی

مورد تأیید است

دکتر محمدعلی محقق

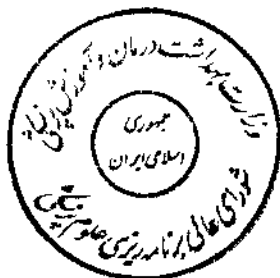
معاون آموزشی

رأی صادره در چهل و یکمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۸۸/۹/۱۷ در مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی صحیح است و به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مرضیه وحید دستجردی

وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول
مشخصات کلی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته مامایی

۱- نام و تعریف رشته و مقطع مربوطه:

نام رشته و مقطع مربوطه: کارشناسی ارشد ناپیوسته مامایی، (Midwifery (M.Sc.)

تعریف رشته: کارشناسی ارشد ناپیوسته مامایی مجموعه‌ای از آموزشهای تئوری، عملی و پژوهشی می‌باشند که به منظور تأمین نیروی انسانی متعهد و ماهر و ایجاد کارآیی و مهارت علمی و عملی مورد نیاز در زمینه‌های آموزش، پژوهش و خدمات مامایی و مامایی جامعه نگر، علوم و فنون جدید علم مامایی در اولین مقطع بعد از کارشناسی مامایی ایجاد گردیده است.

۲- تاریخچه رشته و پیشرفت‌های جدید:

به منظور ارتقاء علمی کارشناسان مامایی و تأمین نیروی آموزشی مورد نیاز در رشته مامایی کارشناسی ارشد مامایی برای اولین بار در سال ۱۳۶۳ در دانشگاه تربیت مدرس راه اندازی شد.

۳- ارزشها و باورها:

کارشناسی ارشد ناپیوسته مامایی یکی از مقاطع تحصیلات تکمیلی علوم پزشکی با هدف غایی تربیت ماماها، متعهد و ماهر است که با استفاده از مفاهیم جدید و پدیده‌های نوین مامایی، شناخت نیازهای بهداشت باروری (بهداشت زنان و نوجوانان و کودکان و نوزادان و بهداشت جنسی، تنظیم خانواده) بر اساس مشکلات و بیماریهای رایج (بصورت جامعه نگر)، کاربرد نظریه‌های نوین علم مدیریت در حیطه‌های مختلف و آشنایی با علوم و فنون پزشکی قانونی و قضایی در حیطه مامایی قادر به ارائه خدمات آموزشی، بهداشتی-پژوهشی مدیریتی و درمانی در حیطه‌های مختلف مامایی فوق‌الذکر به مددجویان می‌باشند.

به همین منظور از فارغ‌التحصیلان این دوره انتظار می‌رود که با توجه به ارزشهای مذهبی و فرهنگ غنی ملی و اسلامی کشور با کاربرد هنر آموزش ضمن برقراری ارتباط مناسب با مددجویان با در نظر گرفتن ارزشهای فرهنگی آنان در پیشبرد اهداف و ارتقاء کیفیت کلیه خدمات ذکر شده کوشا باشند تا در این راستا به تربیت فراگیران پرداخته و بتوانند با احترام به فرهنگ، جنس، نژاد و سن مددجویان در جهت ارتقاء سطح سلامت جامعه بپردازند.

۴-رسالت (Mission):

رسالت اصلی این برنامه تربیت نیروی انسانی متعهد و ماهر می باشد که توانایی ارائه تخصصی خدمات مامایی در ابعاد مختلف بهداشت، درمان و آموزش و پژوهش بادی جامعه نگر، باشد. در این راستا موارد ذیل می بایست مد نظر قرار گیرد.

- ۱- توجه به دانشجوی و مدرس برای کسب بالاترین حد استاندارد حرفه ای
- ۲- ارائه خدمات مطلوب مامایی و آموزشهای لازم
- ۳- ارائه خدمات مدیریتی در زمینه بهداشت باروری در عرصه های مختلف
- ۴- کسب پیشرفتهای علمی با آموزش مداوم
- ۵- ایجاد زمینه های مناسب برای برقراری ارتباطات و تبادلات علمی- پژوهشی- داخل و خارج از کشور
- ۶- فراهم نمودن زمینه ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر
- ۷- تولید علم از طریق تحقیق، تألیف و ترجمه و ...

۵-چشم انداز (vision):

با توجه به وسعت و ارتقاء روز افزون استانداردهای خدمات مامایی در زمینه های مختلف آموزشی، بهداشتی درمانی که به موازات توسعه در کشورهای پیشرفته دنیا حاصل شده است انتظار می رود مراکز آموزشی قادر به فارغ التحصیل نمودن دانش آموختگان توانمند با کسب حداقل استانداردهای آموزشی جهت رفع نیاز جامعه باشند.

۶-اهداف کلی (Aims):

تربیت فراگیران ماهر طبق استانداردهای آموزشی، به منظور ارائه خدمات تخصصی در زمینه های بهداشتی درمانی- آموزشی پژوهشی مشاوره ای می باشد.

۷-نقش های دانش آموختگان:

نقش فراگیران عبارتند از: نقش مراقبتی، بهداشتی، آموزشی، پژوهشی، مشاوره ای، مدیریتی، خدماتی

۸-وظایف حرفه ای دانش آموختگان (Task Analysis):

با توجه به نقش های ذکر شده، فراگیران وظایف ذیل را می توانند بعهده داشته باشند:

- ۱- ارائه دهنده خدمات مامایی و بهداشت باروری (بهداشتی، آموزشی، مراقبتی) در سیستم خدمات بهداشتی درمانی جامعه
- ۲- پژوهش در حیطه مامایی و بهداشت باروری مراکز آموزشی و پژوهشی
- ۳- آموزش در حیطه مامایی و بهداشت باروری مراکز آموزشی و پژوهشی
- ۴- ارائه خدمات مشاوره ای، برنامه ریزی و مدیریت در حیطه مامایی و بهداشت باروری در مراکز بهداشتی درمانی، آموزشی و پژوهشی

۹- استراتژیهای اجرایی برنامه: (استراتژیهای کلی آموزشی)

در اجرای برنامه آموزشی کارشناسی ارشد مامایی استراتژیهای ذیل بایستی در نظر گرفته شود:

- ۱- نیازهای ملی و محلی (local)
- ۲- پیشگیری و حل مشکلات سلامت جامعه و ارتقاء سلامت با توجه به شاخصهای سلامت در برنامه ریزی
- ۳- آموزش لازم برحسب نیاز در محیط های اشتغال
- ۴- تنظیم و ارائه برنامه های آموزشی متناسب با نقش و وظایف حرفه ای با تأکید بر کسب مهارتهای ارتباطی و بازنگرهای مستمر
- ۵- استفاده از روشها و فنون جدید در امر آموزش (حل مشکل، دانشجو محوری و ...).
- ۶- تقویت مهارت های بالینی و تأمین عرصه های مختلف.
- ۷- هدایت یادگیری دانشجویان در جهت تقویت خودآموزی و یادگیری مستمر

۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

- قبولی در آزمون ورودی مطابق ضوابط و مقررات وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.
- دارا بودن دانشنامه کارشناسی مامایی یا پرستار ماما مورد تایید وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مواد امتحانی و ضرایب آن بشرح زیر می باشد:

نام درس	ضریب
بارداری و زایمان و بیماریهای زنان	۴
بیماریهای داخلی و جراحی مربوط به مامائی	۱
بهداشت، تغذیه مادر و کودک و تنخیم خانواده	۲
نوزادان و مراقبتهای مربوطه	۲
جنین شناسی	۱
زبان عمومی	۲
جمع	۱۲

جهت کسب اطلاعات از آخرین تغییرات در مدارک تحصیلی مورد پذیرش و مواد امتحانی و ضرائب آزمون ورودی هر سال تحصیلی، به دفترچه آزمون کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته های علوم پزشکی مربوط به آن سال تحصیلی مراجعه شود.

۱۱- رشته های مشابه در داخل کشور:

وجود ندارد.

۱۲- رشته های مشابه در خارج از کشور:

وجود ندارد. البته نتایج مطالعات نشان می دهد که شاخه های جانبی زیادی با وظایف وسیع برای حرفه مامایی در خارج از کشور وجود دارد که با توجه به قوانین موجود در کشور ما قابلیت استفاده از این وظایف تخصصی وجود ندارد.

۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته:

شرایط مورد نیاز برای راه اندازی این رشته براساس شرایط و ضوابط دفتر گسترش و ارزیابی آموزش پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

۱۴- موارد دیگر: ندارد.

فصل دوم
مشخصات دوره برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته مامایی

مشخصات دوره:

نام دوره: کارشناسی ارشد ناپیوسته مامایی

طول دوره و ساختار آن:

براساس آئین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشد.

تعداد کل واحدهای درسی:

تعداد واحدهای درسی در این دوره ۳۲ واحد است که به شرح زیر میباشد:

تعداد واحد	نوع واحد
۱۶ واحد	دروس اختصاصی اجباری (core)
۱۰ واحد	دروس اختصاصی اختیاری (non core)
۶ واحد	پایان نامه
۳۲ واحد	جمع

علاوه بر واحدهای درسی فوق دانشجو موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را مطابق با سرفصل دروس آخرین برنامه آموزشی مصوب مقطع کارشناسی پیوسته رشته مامایی بگذراند.

جدول الف) دروس کمبود یا جبرانی برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته
مامایی

کد درس	نام درس	تعداد واحد			ساعات			
		نظری	عملی	کارآموزی	جمع	نظری	عملی	کارآموزی
۰۱	* سیستم‌های اطلاع‌رسانی پزشکی	۰/۵	۰/۵	-	۱	۹	۱۷	۲۶
۰۲	فیزیوپاتولوژی در مامایی	۲	-	-	۲	۳۴	-	۳۴
۰۳	فیزیوپاتولوژی	-	-	۱	۱	-	۵۱	۵۱
۰۴	جامعه‌شناسی و آسیب‌شناسی اجتماعی زنان	۲	-	-	۲	۳۴	-	۳۴
۰۵	کاربرد کامپیوتر در علوم پزشکی	۱	۱	-	۲	۱۷	۳۴	۵۱
۰۶	روانشناسی زن و خانواده	۱	-	-	۱	۱۷	-	۱۷
۰۷	تئوریه‌ها و مدل‌های مامایی و بهداشتی	۲	-	-	۲	۳۴	-	۳۴
	جمع	۸/۵	۱/۵	۱	۱۱	۱۴۵	۵۱	۲۴۷

* گذراندن این درس به عنوان درس کمبود یا جبرانی جهت کلیه دانشجویان مطابق سرفصل مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی الزامی است.

- دانشجوی موظف است با تشخیص گروه آموزشی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تمامی یا تعدادی از دروس کمبود یا جبرانی (جدول الف) را مطابق با سرفصل دروس آخرین برنامه آموزشی مصوب مقطع کارشناسی پیوسته رشته مامایی بگذراند.

جدول ب) دروس اختصاصی اجباری (core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته مامایی.

کد درس	نام درس	تعداد واحد			ساعات			پیشنیاز یا همزمان
		نظری	عملی	کارآموزی	جمع	نظری	عملی	
۰۸	آمار حیاتی پیشرفته تحلیل آماری	۱	۱	-	۲	۱۷	۳۴	-
۰۹	روش تحقیق	۲	-	-	۲	۳۴	-	۰۸
۱۰	روشها و فنون تدریس و تمرین تدریس	۱/۵	۰/۵	-	۲	۲۶	۱۷	-
۱۱	طرح و برنامه ریزی درسی و طراحی و ارزشیابی سیستم آموزشی	۲	-	-	۲	۳۴	-	۱۰
۱۲	مشاوره و راهنمایی در مامایی و بهداشت باروری	۱/۵	۰/۵	-	۲	۲۶	۱۷	-
۱۳	سمینار در تحقیق	۰/۵	۱/۵	-	۲	۹	۵۱	۰۸ و ۰۹
۱۴	شناخت نوزادان نیازمند به مراقبت های ویژه	۱	-	۱	۲	۱۷	-	۵۱
۱۵	بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامایی (۱)	۲	-	-	۲	۳۴	-	-
	جمع	۱۱/۵	۳/۵	۱	۱۶			

جدول ج) دروس اختصاصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی.

مجموع	کد درس	نام درس	تعداد واحد				نظری		پیشاز
			نظری	عملی	کارآموزی	جمع	نظری	عملی	
الف	۱۶	کارآموزی بارداری و زایمان و پدیده‌های نوین در مامایی (۱)	-	-	۱	۱	-	۱۵	
	۱۷	بارداری و زایمان و پدیده‌های نوین در مامایی (۲)	۲	-	۱	۴	-	۱۶	
	۱۸	بیماریهای زنان و نازایی	۲	-	۱	۳	-	-	
	۱۹	اپیدمیولوژی خانواده و جامعه	۱/۵	۰/۵	-	۲	-	-	
ب	۲۰	بهداشت باروری (۱): بهداشت باروری و حقوق آن	۱	-	-	۱	-	-	
	۲۱	بهداشت باروری (۲): بهداشت مادر و کودک	۱/۵	-	۰/۵	۲	-	۱۴	
	۲۲	بهداشت باروری (۳): اپیدمیولوژی خانواده و جامعه	۱/۵	۰/۵	-	۲	-	-	
	۲۳	بهداشت باروری (۴): برنامه‌ریزی و مدیریت بهینه‌سازی سیستم‌ها در بهداشت باروری مادر و کودک	۱	-	۱	۲	-	۲۰ و ۲۱ و ۲۲	
	۲۴	بیماریهای کودکان و مسائل کودکان استثنایی	۱/۵	-	۰/۵	۲	-	۱۴	
	۲۵	بیماریهای ارثی و مشاوره ژنتیک	۰/۵	-	۰/۵	۱	-	-	
ج	۲۶	مامایی جامعه ۱	۱	-	-	۱	-	-	
	۲۷	مامایی جامعه ۲	۲	-	-	۲	-	-	
	۲۸	مامایی جامعه ۳	۱	۱	-	۲	-	-	
	۲۹	کارآموزی مامایی جامعه	-	-	۲	۲	-	مهمان با کد ۱۷	
	۳۰	اپیدمیولوژی و جمعیت‌شناسی	۲	-	-	۲	-	-	
	۳۱	کودکان استثنایی	۱	-	-	۱	-	۱۴	

ادامه جدول ج) دروس اختصاصی اختیاری (non core) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی.

ردیف	نام درس	تعداد واحد			ساعات			مجموع
		نظری	عملی	کارآموزی	نظری	عملی	کارآموزی	
۳۲	مدیریت و مبانی رفتار سازمانی	۲	-	-	۲۴	-	-	د
۳۳	مدیریت اقتصاد بهداشت	۱	-	-	۱۷	-	-	
۳۴	استانداردهای خدمات مامایی و بهداشت مادر و کودک	۱	-	-	۱۷	-	-	
۳۵	مدیریت خدمات مامایی (۱)	۱/۵	-	۰/۵	۲۶	-	۲۶	
۳۶	مدیریت خدمات مامایی (۲)	۱/۵	-	۰/۵	۲۶	-	۲۶	
۳۷	مدیریت کیفیت جامع در نظام بهداشت و درمان	۱	-	-	۱۷	-	-	
۳۸	سمینار مسائل و مشکلات مدیریتی در مامایی	-	-	۱	-	-	۵۱	
۳۹	مامایی و پزشکی قانونی (۱)	۱	-	۱	۱۷	-	۵۱	
۴۰	اخلاق مامایی و معرفت-شناسی	۱	-	-	۱۷	-	-	
۴۱	قوانین قضایی و جرم-شناسی	۱	-	۱	۱۷	-	۵۱	
۴۲	مامایی و پزشکی قانونی (۲)	۱	-	۱	۱۷	-	۵۱	
۴۳	خشونت علیه زنان و کودکان	۱	-	۱	۱۷	-	۵۱	
۴۴	کاربرد تکنولوژی در پزشکی قانونی	۰/۵	۰/۵	-	۹	۱۷	-	

- دانشجوی موظف است با نظر استاد راهنما و تایید شورای تحصیلات تکمیلی گروه، یکی از مجموعه های الف تا ه را بگذراند (هر مجموعه حاوی ۱۰ واحد درس اختصاصی است).

د- پایان نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته رشته مامایی

پیشنیاز یا همزمان	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملی	نظری			
۰۸،۱۳،۰۹	-	-	۶	پایان نامه	۴۵
	-	-	۶	جمع	

فصل سوم
مشخصات دروس برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته مامایی

نام درس: آمار حیاتی پیشرفته - تحلیل آماری

کد درس: ۰۸

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

دانشجویان پس از گذراندن این دوره قادر خواهند بود که جهت انجام، تحقیقات نمونه برداری را با روش صحیح آماری انجام داده و اطلاعات به دست آمده را تجزیه و تحلیل کرده و نتایج منطقی از تحقیقات انجام شده را برای تصمیم گیری اتخاذ نمایند.

شرح درس: با گذراندن این دوره دانشجویان با چگونگی نمونه گیری، طبقه بندی اطلاعات و آزمون فرضیه ها به منظور انجام امور پژوهشی آشنا می شوند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری) - (۳۴ ساعت عملی)

یادآوری آمار توصیفی (طبقه بندی اطلاعات، نمودار، شاخصهای مرکزی و پراکنندگی، توزیع نرمال و مختصری راجع به توزیع ها)

نمونه و نمونه برداری (انواع نمونه برداری)

برآورد حجم نمونه برای صفات کمی و کیفی و برحسب انواع مطالعات توصیفی - تحلیل - کارآزمایی بالینی.

برآورد میانگینی نقطه ای و فاصله ای برای صفات کمی و کیفی.

آزمون فرضیه ها

ضریب همبستگی و رگرسیون (کمی)

ضریب همبستگی برای صفات کیفی

تجزیه واریانس (یکطرفه و دوطرفه)

استاندارد کردن شاخصها و آزمون آنها

آزمونهای آماری غیر پارامتریک

منابع اصلی درس:

۱- روشهای آماری و شاخصهای بهداشتی، دکتر محمد، دکتر ملک افضلی، آخرین چاپ

۲- در آمدی بر روشهای آماری لینا ملکمیان، آخرین چاپ

۳- آمار حیاتی کاربردی، دکتر صانعی، آخرین چاپ

۴- روشهای آماری و شاخصهای بهداشتی، دکتر کاظم محمد، آخرین چاپ

۵- شاخصهای بهداشتی، دکتر عبادی فرد، علوم پزشکی اصفهان، آخرین چاپ

۶- تحقیق در سیستمهای بهداشتی: تجزیه و تحلیل داده ها و نوشتن گزارش، سازمان جهانی بهداشت

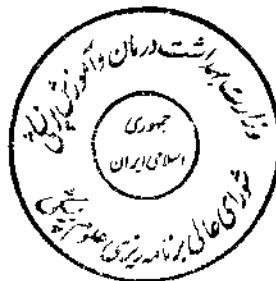
۷- جی.ای. پارک. درسنامه پزشکی پیشگیری اجتماعی، آخرین چاپ.

- 8- Matthews, David E., Farewell. Vernont. Using and understanding medical statistics. Basel: Karger.
- 9- Aymitage, P. statistical Methods in Medieal Research. (the latest edition). Londen: Blackwell.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - شرکت در امتحان میان ترم - شرکت در امتحان پایان ترم

پیش نیاز یا همزمان: آمارحیاتی پیشرفته تحلیل آماری

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

فراهم آوردن فرصتهای یادگیری در جهت کسب مهارت در کاربرد روش علمی پژوهش و نگارش یک " طرح پژوهش" مقدماتی و کاربرد اصول و روش نقد و بررسی برای دانشجوی می باشد.

شرح درس: در طول این دوره دانشجویان با انجام انواع روشهای تحقیق و نگارش یک طرح پژوهش مهارت لازمه را بمنظور کاربرد اصول آن کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

آشنائی با پژوهش - نظریه و پنداشت - بیان مسئله - نگرشهای متفاوت در فرضیه - جامعه و نمونه پژوهش - محیط پژوهش - متغیرها

گردآوری داده ها - روش ابزار گردآوری داده ها - تجزیه و تحلیل داده ها (نوع آزمون آماری براساس نوع مطالعه) - تفسیر یافته ها، نتیجه گیری و کاربرد نتایج پژوهش و گزارش آنها - پژوهش در مطالعات و نوشته های دیگران (پژوهش کتابخانه ای) - روش نمونه گیری - اصول اطلاعاتی در پژوهش - اصول اخلاقی در پژوهش - اصول و روش نقد و بررسی - انواع پژوهش (تحلیلی - توصیفی - تجربی) - کارآزمایی بالینی - آشنائی با روشهای تحقیق کیفی - روشهای پژوهش در پرستاری و مامائی - مدیریت در پژوهش (جدول زمان، بودجه، نیروی انسانی و ...)

منابع اصلی درس:

- ۱- تحقیق در سیستمهای بهداشتی: شیوه تهیه طرح های تحقیقاتی برای حل معضلات بهداشتی درمانی، گروه مؤلفین سازمان جهانی بهداشت
- ۲- تحقیق در سیستمهای بهداشتی: تجزیه و تحلیل داده ها و نوشتن گزارش، سازمان جهانی بهداشت
- ۳- جی ای، پارک. درسنامه پزشکی پیشگیری اجتماعی، آخرین چاپ.
- ۴- طراحی پژوهشهای بالینی. دکتر جانقربانی. آخرین چاپ.
- ۵- پژوهش در علوم بهداشتی و پزشکی، دکتر زالی، آخرین چاپ.

6- linking research and practice in Midwifery: a guide to evidence- Based practice/
edited by sue proctor.- London: Bailliere Tindall,

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

حضور فعال در کلاس - ارائه تکالیف تعیین شده - شرکت در امتحان میان ترم و پایان ترم

کد درس: ۱۰

نام درس: روشها و فنون تدریس و تمرین تدریس

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

در پایان این درس انتظار می رود دانشجو قادر باشد انواع روشها و الگوهای آموزشی را تشریح و با دیگر روشها مقایسه نموده، علل نیاز انتخاب و کاربرد روشهای جدید را با توجه به اهداف آموزشی (هدفهای رفتاری) بیان نماید.

شرح درس: با طی این دوره دانشجویان با بکارگیری روشهای تدریس و الگوهای آموزشی گوناگون در کلاسهای رسمی مهارت لازم را کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری) - (۱۷ ساعت عملی)

مروری بر اهداف آموزش در حیطه های شناختی، عاطفی و روان حرکتی - مروری بر شیوه های مختلف تدریس با توجه استراتژی های معلم و دانشجو محور، سخنرانی، بحث گروهی، ایفای نقش، شبیه سازی، گردش علمی، آموزش برنامه ای، کارگاه آموزشی و ... مروری بر انتخاب رسانه های آموزشی مناسب و روش استفاده از آنها
الگوی مشکل گشایی:

طرح مشکل، مسئله یا معما - فرضیه سازی (تعیین راه حلها) - نتیجه گیری و تعمیم کاربردی - انواع الگوهای مشکل گشایی - الگوی فرد مدار - آزادی در انتخاب روش مطالعه - آزادی در انتخاب هدف - آزادی در شیوه ارزشیابی - روش طلبگی - آشنائی به روش و ویژگیهای آن
تدریس و سنجش در بالین:

تبحر بالینی، ویژگیهای فرد بالینی، رفتارها و گرایشها و مهارتهای بین فردی، مهارتهای علمی و فنی و تواناییهای ذهنی

ابعاد آموزش مؤثر و مطلوب، خصوصیات مطلوب مدرس، اصلاح آموزش در بخش، آموزش سرپایی، نحوه تدریس بالینی، حل مسائل بالینی و روشهای دیگر آموزش بالینی
روشهای ارزشیابی بالینی، ارزیابی نظرات، ارزشیابی از طریق مشاهده، ارزشیابی نتایج آموزشی.
اصول ارزشیابی، گزینش روش ارزشیابی، پایای اعتبار امکان پذیری، روشهای متداول و مقایسه روشهای ارزشیابی.

- تدریس نمونه در کلاس با حضور همکلاسان، بحث و انتقاد یک جلسه

- مشاهده تدریس مدرسان در کلاسهای رسمی بحث و انتقاد

- تدریس مستقل در کلاسهای رسمی دو جلسه

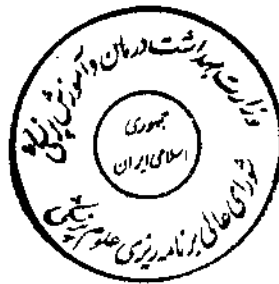
تهیه آزمون برای تدریس انجام شده و تجزیه و تحلیل آنها با استفاده از اصول و ارزشیابی تستها (تعیین قدرت تشخیص، شاخص دشواری، اعتبار و غیره)

منابع اصلی درس:

- ۱- روشهای نوین تدریس، محرم آقازاده، آخرین چاپ
- ۲- روشهای یادگیری و تحقیق در علوم پزشکی، دکتر فریدون عزیزی، آخرین چاپ
- ۳- راهنمای تدریس برای اساتید علوم پزشکی و بهداشتی، کریستین ایوان، آخرین چاپ
- ۴- کلیات روشها و فنون تدریس، امان الله صفوی، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - شرکت در امتحان عملی - شرکت در امتحان میان ترم و پایان ترم

کد درس: ۱۱

نام درس: طرح و برنامه ریزی درسی و طراحی و ارزشیابی سیستم آموزشی

پیش نیاز یا همزمان: روشها و فنون تدریس و تمرین تدریس

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

توانایی دانشجویان در طراحی و اجرای طرح های ارزشیابی نظام آموزشی

شرح درس: فراگیران در طول این درس با طراحی و اجرای ارزشیابی نظام آموزشی آشنایی لازم را کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

۱- طراحی آموزشی

مفهوم طراحی آموزشی و برنامه ریزی درسی - تعیین نیازهای آموزشی - تهیه فهرست مطالب درسی یا رئوس کلی برنامه درسی - تعیین هدفهای آموزشی ویژه تدریس هدفهای رفتاری - عوامل مؤثر بر تعیین و انتخاب هدفهای آموزشی - طبقه بندی هدفهای آموزشی و ارائه سطوح طبقه بندی هدفها در هر یک از سه حیطه: شناختی، عاطفی، و روانی و حرکتی - مراحل برنامه ریزی درسی: - انتخاب محتوای آموزشی - راهبردهای تدریس - راهبردهای یادگیری - تهیه مواد آموزشی و سازماندهی آنها - تعیین منابع و نیروی انسانی مورد نیاز، تجهیزات و تسهیلات، منابع مالی و آموزشی - تعیین روش ارزشیابی برنامه آموزشی و اجزای آن - بازنگری برنامه - ارزشیابی هنجاری و ملاکی.

۲- ارزشیابی سیستم آموزشی و اجزای آن

تعریف نظام آموزشی - ساختار سازمانی برنامه های آموزشی - تعریف ارزشیابی - زمینه های ارزشیابی عوامل درونی نظام آموزشی - زمینه های ارزشیابی عوامل بیرونی نظام آموزشی - ابزار ارزشیابی - ارتباط بین نظام آموزشی و جامعه - هدفهای نظام آموزشی - ارزشیابی برنامه کارآیی برونی نظام - نیروی انسانی، منابع آموزشی، منابع مالی، کارکنان، تجهیزات، تجزیه و تحلیل وضعیت کارکنان و امکانات در نظام آموزشی و تجزیه و تحلیل مالی.

منابع اصلی درس:

۱- مقدمه ای بر برنامه ریزی آموزشی و درسی، علی تقی پور ظهیر، آخرین چاپ

۲- برنامه ریزی درسی، جی. گالن سیلور، آخرین چاپ

۳- اصول ارزشیابی، آرلن فینک، آخرین چاپ

۴- چند مبحث اساسی در برنامه ریزی درسی، دکتر علی شریعتمداری، آخرین چاپ

۵- برنامه ریزی برای تدریس و یادگیری بهتر، جی. گالن سیلور، ویلیام ام. الکساندر، آرتور جی. لوئیس،

آخرین چاپ

۶- سایر منابع علمی روز موجود.

شیوه ارزیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس - شرکت در امتحان عملی - شرکت در امتحان میان ترم - شرکت در امتحان پایان ترم

کد درس: ۱۲

نام درس: مشاوره و راهنمایی در مامایی و بهداشت باروری

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ عملی

هدف کلی درس:

شناخت مفاهیم و اصول مشاوره و راهنمایی و تشخیص چگونگی کاربرد اصول و تکنیک های آن در رابطه با مسائل و مشکلات آموزشی، بهداشتی و درمانی مراجعان.
نقش ماما در مشاوره و راهنمایی افراد خانواده در زمینه های مختلف آموزشی، بهداشتی، ژنتیکی و مسائل جنسی.

شرح درس: فراگیران ضمن آشنایی با مفاهیم و اصول مشاوره و راهنمایی در ارتباط با مسائل آموزشی بهداشتی و درمانی با هماهنگی استاد مربوطه مهارت لازمه را بکار خواهند گرفت.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری) - (۱۷ ساعت عملی)

۱- راهنمایی و مشاوره - هدایت و ارشاد در اسلام - تعریف و راهنمایی و مشاوره - اصول و هدفهای راهنمایی و مشاوره - فنون و روشهای مختلف راهنمایی و مشاوره بصورت مستقیم و غیر مستقیم (مشاهده، مصاحبه، پرسشنامه، واقعه نویسی، شرح حال نویسی) - انواع راهنمایی و مشاوره در رابطه با مشکلات آموزشی، بهداشتی، روانی و اجتماعی (به صورت انفرادی و گروهی) - کاربرد راهنمایی و مشاوره (نحوه اجرا و برگزاری جلسات مشاوره، شروع و ختم آن) - معنای درجه بندی رفتار - آزمونهای روانی (انواع آنها، نقش هریک در راهنمایی و مشاوره افراد) - پرونده تحصیلی، تشخیص مسائل و مشکلات دانشجویان - برقراری ارتباط (در نقش معلم و ماما).

۲- نقش ماما در مشاوره و راهنمایی از نظر آموزش، بهداشتی، ژنتیکی و مسائل جنسی با توجه به مشکلات جسمی، روانی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و رعایت موازین اخلاقی و شرعی خانواده: - دوران بلوغ - قبل و بعد از ازدواج - دوران بارداری، زایمان و بعد از زایمان (با تأکید بر بهداشت و تنظیم خانواده) - نازائی یاشگی

۳- ۱۷ ساعت عملی در مراکز مشاوره باید انجام شود.

توضیح: توصیه می شود تدریس این درس با هماهنگی بین استاد علوم تربیتی و مامائی انجام گیرد.

منابع:

1- D.L Medin , B.M. Ross , A.B. Markman Cognitive Psychology , Wiley , Last edition

2- Sears R, Rudisill J , Mason - Sears C. Consultation Skills for Mental Health Professionals , Wiley , Last edition

۳- شفیع آبادی ش. پویایی گروه و مشاوره گروهی . آخرین چاپ

- ۴- براوان ، گرفت. درسنامه مامائی میلز. آخرین چاپ
- ۵- اصول و روشهای راهنمائی و مشاوره ، سید مهدی حسینی بیرجندی آخرین چاپ
- ۶- اصول و فنون مشاوره، دکتر شفیع آبادی، آخرین چاپ
- ۷- مشاوره ژنتیک. نورزاد غلامرضا. آخرین چاپ
- ۸- مشاوره خانواده، مصطفی تبریزی، آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - شرکت در امتحان عملی - شرکت در امتحان میان ترم و پایان ترم

کد درس: ۱۳

نام درس: سمینار در تحقیق

پیش نیازها همزمان: آمار حیاتی پیشرفته تحلیل آماری، روش تحقیق

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۰/۵ نظری - ۱/۵ عملی

هدف کلی درس:

- بالا بردن سطح مهارت دانشجو در امر پژوهش.

- کسب مهارت برای تدوین طرح پژوهش.

شرح درس: فراگیر با گذراندن این واحد ضمن افزایش آگاهی خود در زمینه فعالیتهای پژوهشی باید بتواند یک طرح پژوهشی را طراحی، ارائه و بطور آزمایشی اجرا نماید.

رئوس مطالب: (۹ ساعت نظری) (۵۱ ساعت عملی)

مطابق با سر فصل درس روش تحقیق.

منابع اصلی درس:

منابع روش تحقیق و مطالعه طرحهای تدوین شده توسط اساتید و سایر دانشجویان.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- حضور فعال در کلاس - انجام تکالیف محوله - ارائه یک طرح پژوهشی.

هدف کلی درس:

- ۱- شناخت حالات نوزاد در هنگام سلامت و بیماری و تشخیص نیازها و تصمیم مناسب در انتخاب اولویتها و اجرای مراقبت‌های مربوطه بویژه در نوزادان آسیب پذیر و در خطر.
- ۲- شناخت ضایعات، ناهنجاریها، آسیبها و بیماریهای نوزادان و روشهای مختلف پیشگیری انجام فوریت‌های پزشکی، کمک به درمان بمنظور کاهش میزان مرگ و میر نوزادان.
- ۳- کاربرد یافته های علمی در ارائه مراقبت‌های مربوط به نوزادان آسیب پذیر و خطر در بخشهای ویژه.
- ۴- آشنایی با حقوق نوزاد در خانواده از دیدگاه اسلام.

شرح درس: با گذراندن این درس دانشجویان ضمن شناخت نوزادان طبیعی و غیر طبیعی با اصول تشخیص درمان و مراقبت‌های لازم آشنا خواهند شد.

رئوس مطالب:

الف: نظری (۱۷ ساعت)

نوزاد طبیعی و Normal Variations شرح حال معاینه فیزیکی کامل نوزاد، تصاویری از Normal Variation نمایش داده شود.

مراقبت‌های اولیه نوزاد و مراقبت در اطاق زایمان - مراقبت از نوزاد در بخش نوزادان - هیپوترمی و عوارض آن و پیشگیری - بیماریابی (screening) - تعیین سن داخل رحمی و تقسیم بندی نوزادان برحسب سن حاملگی و وزن موقع تولد.

تعاریف و نحوه شناسائی نوزاد، ترم، نارس، دیررس، بزرگتر و کوچکتر از سن حاملگی - تعیین سن داخل رحمی (علائم ظاهری و عصبی) اشاره به مسائل خاص - مسائل روانی مادر و نوزاد - رابطه مادر و نوزاد، مادر، نوزاد، ظرفیت حواس نوزاد، آموزش در دوره نوزادی - مسائل ویژه نوزاد نارس - درجات مختلف نارس بودن (بینا بینی، متوسط و شدید) مشکلات و مسائل هردهسته (کنترل درجه حرارت، تغذیه، هیپوکسی، رشد، زردی، کم خونی، مسائل تنفسی، اسیدوز، مشکلات متابولیک).

- متابولیسم مواد قندی در جنین، در موقع زایمان، در نوزاد، اختلال تولید گلوکز در کبد، هیپوگلیسمی نوزادان هیپرانسولینیزم، هیپرگلیسمی نوزادان، درمان

- متابولیسم کلسیم و منیزیم، کلسیم (کلیسیوتروپیک هورمونها، هیپوگلیسمی نوزاد)، منیزیم (کمبود منیزیم و هیپرمنیزیمی) راشیتیزم، استئوینی نوزادان نارس.

- نوزاد (Large gestational Age) L.G.A)، اهمیت، تشخیص، علل، تغییرات در ساختمان بدن و عمل این نوزادان درمان و پیش آگهی.

- نوزاد: تعریف، اهمیت علل، وضعیت جفت، نوزاد مادر دیابتی I.D.M (مادر دیابتی، نوزاد، اشکالات متابولیسم در این نوزادان، درمان).

اریترووبلاستوز، سندرم بکریتز، ترانس پوزیشن آئورت و غیره.
- تغذیه

فیزیولوژی هضم و جذب، مواد غذایی اصلی (اهمیت، احتیاجات، کمبود) تغذیه نوزاد ترم و نارس شیر مادر (ترکیب، مقایسه، مزایا، تکنیک، سنن، عقاید غلط، ورود داروها به شیر مادر، موارد منع، طرق مختلف تغذیه، اشکالات تغذیه، اثرات کمبود مواد غذایی از جمله ویتامین ها و Trace Elements تغذیه داخل وریدی.

شروع تنفس: نفسهای اول، محرکین تنفس، ادپتاسیون ریوی و گردش خون، مکانیک و تهویه ریوی - مسائل حاد تنفسی نوزاد - ریه های، ادپتاسیون گردش خون و اثرات آن بر روی استرس تنفس نوزاد، بیماری هیالین ممبران RDS و RSD پنومونی ناشی از آسپیراسیون داخل رحمی (از جمله مکونیوم). عفونتهای ریه، پنوموتراکس، پنومومدیاستین، آمفیژم انترستیسیل

مسائل مزمن تنفسی: برنکوپولموناری دیسپلازیا، اثرات مزمن بیماریهای ریوی، بیماریهای مزمن ریه نارس. احیاء قلب و تنفس: گردش خون جنین و نوزاد، پاتولوژی آمفیکسی جنین و نوزاد، آپنه اولیه و ثانویه، درمان. تکنیکهای خاص درمانی در ارتباط با مشکلات تنفسی نوزادان: اصول درمان نارسائی تنفسی باز نگهداشتن مجرای تنفسی نوزادان درمان با اکسیژن، ماشین تنفسی مصنوعی و سایر تجهیزات.

بیماریهای قلبی نوزاد: معرفی، فیزیولوژی، تشخیص، درمان، ارتباط بین دو بطن، بازماندن مجرای شریانی، نقص کوشیون A.P.V.D کوارکتاسیون آئورت هیپوپلازی قلب چپ- تنگی آئورت، ترانس پوزیشن عروق بزرگ، تترالوژی فالو، آترزی شریان ریوی بدون V.S.D سندرم هتروتاکسی، دکستروکاردی بیماری اولیه میوکارده، اختلالات ریتم.

زردی ها: متابولیسم بیلروبین در جنین و نوزاد، یرقان فیزیولوژیک، بررسی زردی نوزاد، مقادیر طبیعی بیلروبین، زردیهای پاتولوژیک (علل و از جمله ناسازگاریهای گروههای خونی)، اثرات سمی بیابروبین، درمان، پیشگیری، یرقان ناشی از کولستاز، هپاتیت و آترزی مجازی صفراوی.

مسائل خونی نوزاد: کم خونی، پلی سیتی، هموگلوبین جنین، اختلالات انعقادی، اختلالات گلبولهای سفید. آب و الکترولیتها و مسائل گوارش نوزاد: ترکیب آب و غیره در بدن جنین و نوزاد، اصول درمان با آب و الکترولیتها مسائل کلینیکی در ارتباط با مشکلات آب و الکترولیتها، مسائل درمانی آب و الکترولیتها، مسائل مربوط به مکیدن و بلعیدن، استفراغ (علل، درمان) اسهال (علل، درمان) انتروکولیت تکروزان خونریزیهای گوارش و غیره.

مسائل کلیوی و جهاز ادراری: کلیه و رشد و تکامل آمبریولوژی، فیزیولوژی، بررسی کار کلیه، آنومالیا نارسائی ادم و مصرف دیورتیک ها، عفونت (اختلالات رشد بعلت مسائل کلیوی، انسداد مجاری ادرار، عفونت دستگاه ادراری.

مسائل ایمنی جنین و نوزاد: ایمونولوژی جنین و نوزاد، تکامل سیستم مصون سازی، ارتباط جنین و نوزاد و مادر پیامدهای ایمنولوژیک، عفونت داخل رحمی، بررسی ایمنی نوزاد

مسائل عفونی نوزاد و جنین: فارماکولوژی آنتی بیوتیک ها در نوزادان، عفونتهای نازوکومیال ویروسی و باکتریایی، سپتی سمی مننژیت، استئومیلیت و آرتریت چرکی، عفونتهای ادراری، عفونت های مزمن مادرزادی (سرخچه، توکسوپلاسموز، سیتومگال، هرپس و سیفلیس) و غیره.

مسائل جراحی: کلیات، ضایعات سروگردن، دیسترس تنفسی ناشی از انسداد، مری، جراحی شکم، (انسداد روده ها، اختلالات چرخش، وولولوس، مال روتیشن) اختلالات ناف و دیواره شکم.

تومورها و سرطانهای نوزاد: تشخیص و تشخیص افتراقی، تراتوم ها، تومورهای کلیه، تروپلاستوم، هپاتوبلاستوما، رتینوبلاستوما، هیستوسایتوزیس ایکس و غیره.

مالفورماسیونهای مادرزادی: انواع توارث، آنومالیهای کروموزومی، مالفورماسیونهای شایع (آکوندروپلازی، سندرم اپریت، سندرم بک ویتز، دوشا، سندرم دی رنگ، سندرم تریچرکالین، استنوز، امپرفکتا، سندرم پاترک، استورژوبر، سندرم ترنو، سندرم فتال الک، سندرم فتال هایدانتوئین، تریزومی ها و غیره)

مسائل ارتوپدی: معاینه از نظر ارتوپدی، آنومالیهای عضلانی استخوانی (کمی و زیادی انگشتان، چسبندگی نبودن رادیوس)، کلیل فیل، تورتیکولی (ها) (مهره ها، منگومایلوسل) (اندام فوقانی) (اندام تحتانی)، متاتارسوس، اکتوس تیلیس کالکانئووالگوس درشت نی، نازک نی، زانو دررفتگی مادرزادی، مفصل ران) آنومالیهای عمومی عضلانی استخوانی عفونت استخوان و مفاصل.

ضربات زایمانی: ضایعات نسوج نرم (قرمزی، خراش، خونمردگی، نکروزس چربی بریدگی) ضایعات جمجمه (پوست، سفال هماتوم، شکستگی استخوان صورت چشم، پلکها، اعصاب سمپاتیک، عضلات چشم، عصب چشم، قرنیه ملتحمه چشم، خونریزی داخل چشم، گوش، فلج تارهای صوتی) ضایعه گردن و شانه (شکستگی ترقوه، فلج اعصاب براکیال، فلج عصب فرنیک، ضایعه در عضله استرنوکلوئید و ماستوئید) ضایعه به ستون مهره ها و نخاع، ضایعه به امعاء و احشاء (پارگی کبد و طحال، خونریزی فوق کلیه) آسیب به انتها (شکستگی استخوان بازو و ران، دررفتگی، جدائی اپی فیز) آسیب به دستگاه تناسلی، آسیب ناشی از مانیتور جفت در داخل رحم.

مسائل عصبی نوزاد و پیگیری نوزاد حاصله از حاملگی ها و زایمانهای خطیر: بررسی یافته های طبیعی و غیر طبیعی، ترانس ایلومیناسیون، یافته های آزمایشگاهی آپنه و تنفس های پرئودیک، تشنج (متابولیک، ضربه، عفونت آنومالی، دارو، اعتیاد و غیره) عیوب مغزی ناشی از کمبود اکسیژن، خونریزی داخل جمجمه، مسائل تکاملی بزرگی بیش از اندازه سر، اشکال غیر طبیعی فرم سر منگومایلوسل و مسائل مربوطه، پیگیری طولانی نوزاد بین (تشکیلات، پرسنل، برنامه، مرگ و میر برحسب سن حاملگی و وزن، درجه سلامت عمومی، شنیدن، صحبت کردن، سلامت عصبی، درجه هوشیاری و غیره).

بیماریهای متابولیک ارثی: تعریف سابقه خانوادگی، رژیم غذایی، علائم بالینی، بیماریابی، آنومالیهای بالینی (اشکال مختلف)، درمان، شناسائی، قبل از تولد.

مسائل پوستی نوزاد: انواع (وارثه ها) فیزیولوژیک و ژنتیک، ضربه کهنه سوز، نقایص، ناخن، عرق و مو، آنومالیهای تکاملی عروقی، عفونت، مسائل تاولی (غیر عفونی)، اختلالات پوسته شدن، اگزما، درماتوزهای ایدیوپاتیک.

مسائل غدد داخلی نوزاد: آلت تناسلی مبهم و مسائل مربوط به غدد تناسلی، مشکلات غده آدرنال، مسائل غده تیروئید.

مسائل چشمی: معاینه، کنژکتیویتها، کاتاراکت، گلوکوم رترولنتال فایبروپلازی، رتینوبلاستوما، فایبروپلازی، توکسوپلاسموز، بیماری سیتومگالو ویروس، سرخچه و اختلالات ناشی از فتوتراپی.

فارماکولوژی جنین و نوزاد: فارماکولوژی حاملگی، فارماکولوژی جنین، فارماکولوژی نوزاد، داروهای خاص و معرف کلینیکی آنها، پیشرفتهای تازه در درمانشناسی نوزادان: تشکیلات وارگانیزاسیون بخش نوزادان و

N.I.C.U

(ب): کارآموزی (۵۱ ساعت)

در بخشهای نوزادان تحت مراقبتهای ویژه.

در طی این دوره فراگیر مهارتهای کسب شده در درس تئوری را در بخش مراقبتهای ویژه نوزادان تحت نظارت پزشک متخصص بکار خواهد گرفت.

منابع اصلی درس:

- 1- Nelson text book of pediatrics/ edited by Richard E. Behrman, Philadelphia: U. B. Saunders, last edition
- 2- Janet Rennie. Robertson's textbook of neonatology. Churchill livingstone; last edition
- 3- John Kattwinkel, Susan Denson, Jeanette Zaichkin , Susan Niermeyer . Textbook of Neonatal Resuscitation; American Academy of Pediatrics; Last edition.
- 4- D. Keith Edmonds, John Dewhurst. Dewhurst's Textbook of Obstetrics and Gynaecology for Postgraduates, Contributor John Dewhurst. Blackwell Publishing, last edition

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالینی

کد درس: ۱۵

نام درس: بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامایی (۱)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

- بالا بردن سطح دانش فراگیر و کاربرد دستورات اسلام در مورد بهداشت قبل از ازدواج زمان لقاح و بهداشت و اصول مراقبتهای دوران بارداری در جهت کمک به تامین سلامت جسمی، روانی، اجتماعی مادر و جنین و نوزاد.

- کسب اطلاعات کامل در زمینه حالات روحی و عوامل مؤثر بر سلامت روانی مادر و دوران بارداری - بارداری همراه با بیماریهای داخلی و جراحی، عفونی، صدمات - عوامل مؤثر بر رشد و تکامل جنینی و طرق پیشگیری از عوارض و ناراحتیهای ناشی از این دوران.

- مهارت در بکاربردن نظریه و مفاهیم جدید مادری، پدری و کارکرد در ارائه خدمات مامائی.

- پایبند بودن به محدودیتهای و مسئولیتهای حرفه ای و رعایت موازین شرعی در ارائه خدمات مامائی.

شرح درس: فراگیران آشنایی لازم را در زمینه های کاربرد نظریه ها و مفاهیم جدید مادری و پدری و عوامل مؤثر بر سلامت فیزیکی و روانی زن قبل و بعد از باروری بر رشد و تکامل جنین و بیماریهای داخلی و جراحی کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

مراقبتها و مشاوره قبل از بارداری - مفاهیم جدید بهداشت مادران و نوزادان و مفاهیم مادری، پدری و آشنایی با مسائل و مشکلات اجتماعی، روانی مادر و افراد خانواده در انتظار فرزند و نقش ماما در این زمینه. - لقاح و باروری - فیزیوپاتولوژی جفت و جنین - روشهای بررسی سلامت و تعیین سن جنین - کاربرد سونوگرافی در مامائی - عوامل مؤثر بر رشد و تکامل جنین - علائم و تشخیص بارداری - تغییرات فیزیولوژیک در دوران بارداری - مراقبتهای دوران بارداری با تاکید بر آموزش بهداشت، تغذیه، تمرینات ورزشی تنفسی، کم کردن درد - عوارض عمده دوران بارداری با ذکر علل و عوامل ایجاد کننده، علائم، تشخیص پیشگیری فوریتهای پزشکی و درمان بشرح زیر:

خونریزی های سه ماهه اول، دوم، سوم و خونریزی پس از زایمان (زودرس و دیررس) شوک هیپوولمیک علل و عوارض، تشخیص، اداره و درمان - کورتاژ درمانی - استفراغهای شدید حاملگی - عدم تعادل مایعات و الکترولیتها - مسمومیت حاملگی و عوارض ناشی از فشار خون بالا - هیدآمینوس - چند قلوئی - مرگ داخل رحمی و مرده زایی - بارداری در دوران نوجوانی و سنین بالا - بارداری همراه با عوارض ناشی از ناهنجاریهای لگن و دستگاه تولید مثل - مروری بر بارداری همراه با بیماریهای داخلی و جراحی، عفونی، مقاریتی، صدمات در دوران بارداری با ذکر اختلالات در دستگاههای مختلف بدن بصورت تبادل نظر بین استاد و دانشجو برای رفع ابهامات (لطفاً سرفصل دروس فیزیوپاتولوژی دوران بارداری قبلاً مورد توجه قرار گیرد).

موارد مشروحه فوق میتواند بصورت کنفرانس و تبادل نظر بین استاد و دانشجویان در جهت رفع ابهامات باشد.

منابع اصلی درس:

1-Gary Cunningham. Williams Obstetrics. (last edition).Newyork: Mc GrowHill;

2-Leonard. Maternity and women health. Lowder milk: mosby: (last edition).

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم .

کد درس: ۱۶

نام درس: کارآموزی بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامایی (۱)

پیش‌نیاز یا همزمان: بارداری و زایمان و پدیده های نوین در مامایی (۱)

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

فراهم آوردن فرصت‌های یادگیری مطالب ذکر شده در مبحث تئوری در بالین

شرح درس:

در طول این دوره فراگیران با بکارگیری دانشسته های کسب شده در ارتباط با سلامت مادر در دوران بارداری به امر مراقبت ویژه از زنان باردار در مراکز بهداشت مادر و کودک و درمانگاههای مامائی دوران بارداری خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت کارآموزی)

مطابق با سرفصل دروس نظری

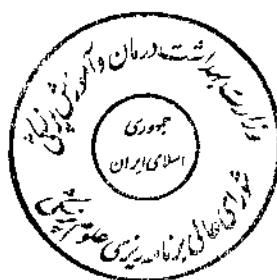
در مراکز بهداشتی مادر و کودک تحت سرپرستی استاد مربوطه و درمانگاههای مامائی مربوط به دوران بارداری و مراقبت از زنان باردار نیازمند به مراقبتهای ویژه تحت نظارت پزشک متخصص

منابع اصلی درس:

منابع ذکر شده در درس نظری

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در بالین - انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان عملی

هدف کلی درس :

بالا بردن سطح دانش فراگیر در مورد روشهای جدید در زمینه انجام انواع زایمانهای عادی و غیر عادی از جهت کمک به تأمین سلامت و کم کردن میزان مرگ و میر مادر و نوزاد.

کسب اطلاعات کامل در زمینه حالات روحی مادر و عوامل موثر بر کم کردن و یا تشدید درد زایمان - عوامل موثر بر زجر مادر و جنین - انجام زایمان مادر نیازمند به خدمات و مراقبتهای ویژه و انجام زایمان همراه با جراحیهای کوچک - عوارض و اختلالات دوران زایمان فوریتهای مامائی - طرق پیشگیری و فوریتهای پزشکی آن.

فراهم آوردن فرصتهای یادگیری جهت گسترش معلومات دانشجو در مورد بهداشت و اصول مراقبتهای دوران بعد از زایمان، شیردهی، ناراحتیها و عوارض ناشی از این دوران - عوامل موثر بر سلامت جسمی، روانی و اجتماعی مادر و نوزاد و خانواده در این دوران.

بالا بردن سطح دانش فراگیر و کاربرد دستورات اسلام در مورد روشهای نوین بهداشت و تنظیم خانواده و کسب تجارب عملی در برنامه ریزی و اجرای روشهای مختلف پیشگیری از حاملگی ناخواسته.

آگاهی و مهارت لازم برای معاینه مادران و نوزادان در این دوران و توان توجیه فلسفه و نقش این معاینات در تشخیص و تفهیم اهمیت این معاینات به دوره های پائین تر و شناخت مادران و نوزادان نیازمند به مراقبتهای ویژه.

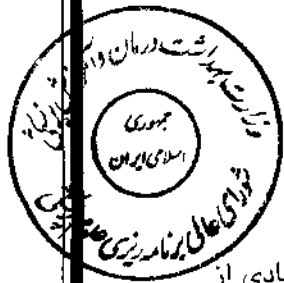
شرح درس:

با گذراندن این درس فراگیران با روشهای جدید در زمینه زایمان طبیعی و غیر طبیعی و کاهش اضطراب مادر بصورت روحی و فیزیکی آشنا شده مهارتهای لازم را بمنظور دستیابی به سلامت مادر کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

(الف)

فیزیولوژی انقباضات رحم - تئوریهها و مکانیسم شروع انقباضات غیر طبیعی زهدان. - ناهنجاریهای دستگاه تناسلی. - عوامل بوجود آورنده زجر جنینی در مراحل مختلف زایمان با ذکر علل، علائم، روشهای نوین تشخیص زجر جنینی، پیشگیری و فوریتهای پزشکی (عوامل مربوط به مادر، جنین و جفت) - روش استفاده از دستگاهها (fetal heart monitoring) و تکنولوژی جدید در تشخیص و خواندن نوار - تعیین pH و ...
علل، علائم و عوارض دوران زایمان، مکانیسم انجام زایمان، طرق پیشگیری فوریتهای پزشکی در زایمانهای مشکل (Dystocia) بشرح زیر:

در اثر غیر طبیعی بودن نیروهای خروجی (انقباضات رحم) در اثر ناهنجاریهای برزانتاسیون، پوزیشن و بزرگی آنومالی جنین. - در اثر تنگی لگن - در اثر ناهنجاریهای دستگاه تناسلی - چند قلوئی - زایمان با فورسپس و واکيوم (انواع، موارد، عدم موارد و عوارض) - زایمانهای زودرس (prematurity) - زایمانهای دیررس (post maturity) - اختلال رشد جنین (IUGR) - پارگی زودرس کیسه آب. P.R.OM. - (طرز تشخیص، اداره، محور زایمان) - صدمات وارده به مجرای زایمانی با ذکر علل، علائم، پیشگیری و درمان. جراحیهایی که با یک زایمان طبیعی ممکن است همراه باشد: اپی زیاتومی (انواع، طرز ترمیم، عوارض) - پارگیهای پرینه (انواع، طرز ترمیم، عوارض) هماتومهای ولوواژن و ترمیم آنها - پارگیهای واژن و سرویکس پارگی رهدان (انواع طرز تشخیص درمان) - کوراژ - انورسیون رحمی (حاد مزمن) (علت، علائم، درمان) - سزارین (تعریف، موارد، انواع، موارد ممنوع و عوارض). فورینهای مامایی شامل پارگی زهدان، برگشتگی زهدان، نمایش بند ناف و سقوط آن، آمبولی مایع آمینوتیک. موارد انتقال خون در مادر و نوزاد و غیره...

بیهوشی ورآنیماسیون (روشهای مختلف زایمان بدون درد) فراموشی - بیدردی و بیهوشی در مامایی - انواع داروهای ضد درد - بیهوشی دهنده و اثرات بیحسی اطراف گلوی زهدان - پودندال و پرینه آل. بلوک شرمگاهی و میاندوره - بیحسی نخاعی - اثرات داروها بر روی مادر و جنین (عوامل تراژونیک). مشخصات نوزاد تازه متولد شده و مراقبتهایش - نحوه و موارد احیای نوزاد - اثرات داروهای مورد مصرف مادر در Labor در جنین و نوزاد بهداشت و مراقبتهای دوران بعد از زایمان - مراقبتهای فوری بلافاصله بعد از زایمان از مادر و نوزاد (شامل کنترل خونریزی - معاینه کامل جفت و پرده ها و مجرای زایمانی - توجه به وضع عمومی مادر و نوزاد تا ۲ ساعت اول بعد از زایمان) - اقدام مقتضی در مورد RH منفی - مراقبتهای دوران نفاس و فیزیولوژی آن (روزهای بستر) شامل معاینات عمومی مادر بویژه کنترل میزان ترشحات و خونریزی (لکوره) - پستان و ترشح شیر - وضع ادراری و اجابت مزاج وضع پرینه و غیره. - عوارض دوران نفاس: عفونتهای بعد از زایمان (عفونتهای دستگاه تناسلی - ادراری - پستان - شوک عفونی) باقی ماندن جفت در زهدان - برگشتگی زهدان - فلبیت - ترمبوز و آمبولی ریه - حالات و عوارض روانی. - تازه هائی از روشهای مختلف پیشگیری (زن و مرد) - نقش ماما و خانواده و مراکز بهداشتی، درمانی در پیشبرد اهداف و اجرای برنامه های بهداشت و تنظیم خانواده.

(ب)

در اطاق زایمان

فراگیران با گذراندن این دوره با کارآموزی در اطاق زایمان قادر به کاربرد روشهای جدید زایمان طبیعی و غیر طبیعی تحت نظارت پزشک متخصص می باشند.

منابع اصلی درس:

- 1- Gary Cunningham. Williams Obstetrics. (last edition). New York: Mc Grow Hill; (last edition)
- 2- Leonard. Maternity and women health. Lowder milk: mosby: (last edition) .
- 3- David James .High risk pregnancy. sounders. (last edition)

4- Management of high-risk pregnancy: an evidence-based approach, John T. Queenan, Catherine Y. Spong, Charles J. Blackwell Pub.(last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین.

کد درس: ۱۸

نام درس: بیماریهای زنان و نازائی

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

بالا بردن سطح دانش فراگیر و شناخت کامل از بیماریهای زنان و نازائی و تشخیص حالات سلامت و بیماری و تصمیم مناسب در انتخاب اولویت در اجرای مراقبتهای مربوطه (جسمانی، روانی و اجتماعی)

شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس ضمن افزایش دانش فرد در زمینه بیماریهای زنان، نازایی، اصول درمان و مراقبتهای مربوط به آن را کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

الف) نظری:

۱- بیماریهای زنان

آشنایی با روشهای جدید تشخیصی - بیماریهای فرج و مهبل - بیماریهای دهانه زهدان، تومورهای خوش خیم و بدخیم - بیماریهای مقاربتی تناسلی - بیماریهای جسم رحم: - ناهنجاریهای مادرزادی - کج راهیها - سیتوسل رکتوسل - پرولاپسوس رحم - بیماریهای خوش خیم جسم رحم - آندومتریوز - بیماریهای بدخیم رحم - سل دستگاه تناسلی - بیماریهای لوله سالپنژیتها - ناهنجاری و تومورهای لوله - بیماریهای تخمدان - تومورهای خوش خیم و بدخیم تخمدان - سندرم پلی کیستیک تخمدان - عوارض ادراری - فیستولهای وزیکوواژینال و رکتوواژینال - خونریزیهای غیر طبیعی رحم: - اختلالات قاعدگی - آمنوره - دیسمنوره - یائسگی - دوجنسی ها - بلوغ - بلوغ زودرس و دیررس - سندرم آدرنوژنیتال - بیماریهای پستان - تومورها - کیستها - اعمال جراحی زنان - درمان پزشکی و مراقبتهای مربوط در بیماریهای زنان - آموزش بهداشت - فوریتهای پزشکی در زنان.

نازائی

تعریف علل - بررسی و تحقیق در نازائی زنان - اصول بررسی در ناباروری مردان - آزمایشات لازم جهت تشخیص علل نازائی - عوامل مشترک نازائی و ناباروری در مردان - انسوفلاسیون - هیدروتوبیشن - هیستروسالپنگوگرافی - لاپاراسکوپي - کولپوسکوپي - هیستروسکوپي - بیماریهای رحم و نازائی - بیماریهای لوله و نازائی - بیماریهای تخمدان و نازائی - تخمگذاری و اثرات داروها بر تخمگذاری - پروستگلاندين ها - بررسی وضع غدد در نازائی (تیروئید - تخمدان - سورنال - هیپوفی) - موارد استعمال هورمونها در ژنیکولوژی - تلقیح مصنوعی از همسر

ب) کارآموزی

در درمانگاه و بخش زنان و اطلاق عمل

فراگیران با بکارگیری معلومات کسب شده در بحث تئوری به امر تشخیص، درمان و مراقبت زنان در درمانگاهها و بخش زنان و اطلاق عمل تحت نظارت پزشک متخصص خواهند پرداخت.

منابع اصلی درس:

- 1- J. Ryan. Kistners Gynecology and women health. (Last edition)
- 2- Jona than s. Berek., Novaks Gynecology : Philadelphia; (last edition).

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین.

نام درس: اپیدمیولوژی خانواده و جامعه

کد درس: ۱۹

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

تسلط و مهارت در تشخیص عوامل مؤثر بر اپیدمیولوژی خانواده - تسلط و مهارت بر الگوهای اپیدمیولوژیک بیماریهای عفونی - تسلط و مهارت در مسائل اپیدمیولوژیک بهداشت مادر و کودک - تسلط و مهارت در شناسایی معیارها، نتایج و پویایی مسائل بهداشتی و توان برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی ارتقاء بهداشتی و برنامه ها و راهکارهای پیشگیری از بیماریها. - کسب مهارت لازم در اجرای طرق و روشهای پیشگیری و اصول بیماریابی (بیماریهای ژنتیکی) در جامعه. - مشاوره ژنتیکی و آموزش به والدین در مورد حاملگی های بعدی و احتمال خطر در داشتنی یک فرزند معلول - کاربرد عملی و علمی از آثار و علائم بالینی و آزمایشگاهی در زمینه ژنتیکی در رابطه با ارائه خدمات بالینی مامائی.

شرح درس: با گذراندن این درس فراگیران ضمن دستیابی به اپیدمیولوژی بهداشت مادر و کودک و خانواده و الگوهای بیماریهای عفونی مهارتهای لازم را در زمینه اصول بیماریابی ژنتیکی، مشاوره های بیماران بصورت علمی و عملی کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۲۶ ساعت نظری) - (۱۷ ساعت عملی)

چگونگی اثر عضویت در خانواده بر بهداشت و بقای افراد. - اپیدمیولوژی اجتماعی طبق آخرین دستاوردهای علمی با تمرکز بر:

عوامل خطر آفرین اختصاصی فردی - ارتباطات اجتماعی، اقتصادی، رفتاری، اطلاعاتی و بیولوژیک بین اشخاص و گروههای آنها و آثار بر وضعیت بهداشتی اشخاص. - اندازه گیری و ارزیابی عینی و ذهنی (subjective & objective) وضعیت بهداشتی. - تجزیه و تحلیل آماری تحقیقات در زمینه اثر مسائل خانواده بر بهداشت.

تاریخچه ژنتیک سیر تحولات ژنتیک:

تعاریف و اصطلاحات مهم و رایج در ژنتیک - ازدواج های فامیلی - اصول و اهمیت screening در مورد بیماریهای ژنتیک - تشخیص قبل از تولد اختلالات و بیماریهای مادرزادی - شرح مهمترین بیماریهای ژنتیکی قابل تشخیص قبل از تولد - مبانی ژنتیک مهندسی - مشاوره ژنتیک و اصول و اهمیت آن در جامعه - کاربردهای عملی ژنتیک مدرن در پزشکی و مامائی - فارماکوژنتیک - ژنتیک جمعیت - اصول کلی در مشاوره ژنتیکی

قسمت عملی با نظر استاد مربوطه به صورت حضور در آزمایشگاه و یا شرکت در جلسات مشاوره ژنتیکی انجام می شود.

منابع اصلی درس:

۱- بهداشت و مدیریت خانواده، بهنودی، زهرا، (آخرین چاپ)

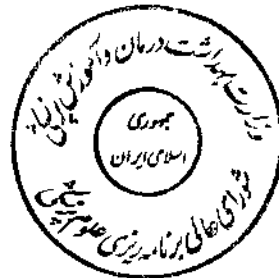
۲- ژنتیک در پزشکی، تامپسون، مک اینز، ویلارد، (آخرین چاپ)

- ۳- کنترل اختلالات مادرزادی و ژنتیک در سطح جامعه. سازمان بهداشت جهانی.
- ۴- بیماریهای ارثی (مشاوره ژنتیک). سازمان بهداشت جهانی.
- ۵- اپیدمیولوژی گوردیس، دکتر لون گوردیس، آخرین چاپ
- ۶- مبانی ژنتیک پزشکی ایمری، پیترترن پنی، شان الار، آخرین چاپ
- ۷- سایر منابع علمی روز موجود.

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

نام درس: بهداشت باروری (۱) بهداشت باروری و حقوق آن

کد درس: ۲۰

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف کلی درس:

دانشجو پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود که:

بهداشت باروری و حقوق باروری را تعریف و توصیف نماید. - ابعاد مختلف بهداشت باروری را توصیف نماید. - ارتباط متقابل بین جمعیت و رشد اقتصادی پایدار بحث کند - در مورد لزوم عدالت جنسی و تواناسازی زنان بحث کند - در مورد خانواده، حقوق ترکیب و ساختار آن را توصیف نماید - رشد و ساختار جمعیت را توصیف نماید - حقوق و بهداشت تولید مثل را توصیف نماید و در مورد آن بحث کند - در مورد بهداشت باروری، بیماری و مرگ و میر ناشی از عدم رعایت آن بحث نماید - حقوق جنسی و باروری را براساس منشور IPPF توصیف نماید.

شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس ضمن شناخت با بهداشت و حقوق باروری زنان با مراقبتهای بهداشتی اولیه و توانمندسازی زنان نیز دستیابی پیدا خواهند نمود.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت: نظری)

ارتباط متقابل جمعیت، رشد اقتصادی پایدار و توسعه، جمعیت و محیط زیست، جمعیت، اقتصاد و فقر، برابر و عدالت جنسیتی و توانا سازی زنان - توانا سازی زنان و وضعیت آنها، دختر بچه ها، مسئولیت و مشارکت مردان - خانواده ها، نقشها و ترکیب و ساختار آن - گوناگونی ساختار و ترکیب خانواده - حمایتهای اجتماعی و اقتصادی و خانواده - رشد و ساختار جمعیت - کودکان و نوجوانان، مردم سالخورده، مردم بومی، افراد با معلولیتها - حقوق و بهداشت باروری - حقوق و بهداشت باروری، تنظیم خانواده، بیماریهای مقاربتی و جلوگیری از آلودگی به ویروس ایدز، تمایلات جنسی و ارتباط جنسی، نوجوانان - بهداشت باروری، بیماری و مرگ و میر - مراقبت های بهداشتی اولیه و بخش مراقبتهای بهداشتی - بقاء و بهداشت کودک، بهداشت زنان و مادران، ایدز - حقوق جنسی و باروری براساس منشور IPPF

منابع اصلی درس:

۱- جمعیت، توسعه و بهداشت باروری، حبیب الله زنجانی و همکاران، آخرین چاپ

۲- باروری و جمعیت. تیلور، هواروکائینگ (مؤلفین). آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم، پایان ترم

نام درس: بهداشت باروری (۲) بهداشت مادر و کودک
 پیش نیازها همزمان: شناخت نوزادان نیازمند به مراقبتهای ویژه
 تعداد واحد: ۲ واحد
 نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری- ۰/۵ کارآموزی

هدف کلی درس:

- بالابردن سطح دانش فراگیر و کاربرد یافته های علمی در ارائه خدمات بهداشتی گسترده با توجه به مسائل خاص بهداشت مادر و کودک و خانواده در ایران و دستورات اسلام در این رابطه (بهداشت قبل از ازدواج- بهداشت نسل- دوران بارداری- حین زایمان- بعد از زایمان- تنظیم خانواده- بهداشت نوزاد- کودک) و شناخت کامل رابطه جسمانی، روانی، اجتماعی بهداشت مادر و کودک با سلامت و سعادت اجتماع. - شناخت نوزاد- کودک و مادر نیازمند به مراقبتهای ویژه- تشخیص نیازها و اولویتها در مورد آنان و در صورت لزوم ارجاع آنها به مراکز درمانی ذیربط - قدرت تفسیر و شناخت مسائل بهداشتی و میزان های آماری مربوط به بهداشت مادر و کودک.- کسب اطلاعات کامل در زمینه تازه هائی از بهداشت و تنظیم خانواده و تجارب عملی در برنامه ریزی و اجرای روشهای مختلف پیشگیری از حاملگی ناخواسته مجاز در اسلام.- کسب مهارت در برنامه ریزی و آموزش تغذیه مناسب جهت مادر و کودک.

شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس ضمن افزایش آگاهی خود در زمینه بهداشت باروری قبل از ازدواج، حین و بعد از زایمان و بهداشت تنظیم خانواده، نوزادان نیازمند به مراقبتهای ویژه مهارت و اطلاعات لازم را به منظور برنامه ریزی و آموزش کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب:

الف) نظری (۲۶ ساعت)

مروری بر تعریف بهداشت مادر و کودک، اصول و هدف دامنه بهداشت مادر و کودک تأثیر اقتصادی و جلوه های اجتماعی بهداشت مادر و کودک در ابعاد آن با عوامل رفاه اجتماعی. - چگونگی و فلسفه خدمات جامع بهداشت مادر و کودک، طرق مختلف ارائه خدمات بهداشت مادر و کودک در جهان و ایران - مروری بر جمعیت و حرکات آن- ساختمان سنی جمعیت و عوامل مؤثر بر ساختمان و حرکات جمعیت فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی مسائل جمعیتی ایران از دیدگاه بهداشت مادر و کودک- شاخصهای بهداشتی مربوط به بهداشت خانواده با تاکید به میزان مرگ و میر نوزادان، کودکان، مادران و طرق پیشگیری از مرگ و میر آنان- شناخت خانواده و احتیاجات آن، مشاوره پزشکی پیش از ازدواج با توجه به جنبه های عملی آن. - نکاتی تازه درباره بهداشت و مراقبتهای دوران بارداری با توجه به مادران نیازمند به مراقبتهای ویژه. - نکاتی تازه درباره بهداشت و مراقبتهای حین زایمان عادی و غیر عادی با توجه به مادران نیازمند به مراقبتهای ویژه. - نکاتی تازه درباره بهداشت و مراقبتهای بعد از زایمان عادی و غیر عادی با توجه به مادران نیازمند به مراقبتهای ویژه. - معاینات لازم مادران برای بیماریابی. - رشد و نمو و تفسیر منحنی های مربوط- تستهای تکامل - نوزاد سالم با مشخصات طبیعی- بهداشت و مراقبتهای لازم - نوزاد نارس- آسیب پذیر- high risk و مراقبتهای لازم - مروری بر واکسیناسیون- نقش واکسنها و مصون سازی در

پزشکی اجتماعی - کودکان ۲ تا ۵ ساله و مسائل مربوط به آنان - تغذیه کودکان بعنوان یک مساله در ایران - رابطه تغذیه و عفونت - سوء تغذیه - بیماریهای شایع کودکان با توجه به کودکان نیازمند به مراقبتهای ویژه - برنامه ریزی براساس فرآیند آموزش بهداشت، مدیریت و گرداندگی و اجرای برنامه های بهداشتی بصورت انفرادی یا گروهی بمنظور آموزش به مادر و افراد خانواده و ارزشیابی کمی و کیفی خدمات انجام یافته در مراکز بهداشت مادر و کودک - مروری بر بهداشت تنظیم خانواده، رابطه تنظیم خانواده در سلامت کودک و مادر - روش های تازه پیشگیری از حاملگی جراحی و غیر جراحی - نقش ماما، خانواده، مراکز بهداشتی در اجرای برنامه های بهداشت و تنظیم خانواده - بررسی - آگاهی از نظرات و نحوه اجراء تنظیم خانواده در گروههای خاص اجتماعی و مقایسه آنها. - بررسی مقایسه ای تغییرات جمعیت در جوامع روستائی و شهری و روند آنها - تجزیه و تحلیل نتایج حاصله از برنامه های بهداشت و تنظیم خانواده - نقش آینده بهداشت مادر و کودک، نقش گروههای بهداشتی در جلوگیری عرضه خدمات بهداشتی و سازمان دهی دستگاههای اجرائی در ایران - ایجاد مراکز مدیریت مراکز بهداشت مادر و کودک، برنامه ریزی در جهت بهتر ارائه نمودن خدمات بهداشت مادر و کودک در ایران - توضیح: قسمتی از مباحث فوق می تواند بصورت کنفرانس و تبادل نظر بین استاد و دانشجویان در جهت رفع ابهامات باشد. - معاینات و بررسی سلامت مادر و کودک با آماده کردن دانشجویان مامائی برای برخورد صحیح با مادر و کودک یافتن مسائل و مشکلات آنان با استفاده از روشهای علمی و استاندارد بطوریکه بتواند بررسی کاملی از وضعیت سلامت مادر و کودک بنماید.

- مصاحبه با مادر: - گرفتن شرح حال دقیق - سوابق بیماریهای داخلی - اعمال جراحی - تصادفات و غیره - سوابق شخصی (سن - وضعیت اجتماعی، ازدواج - حاملگی و زایمانهای قبلی) سوابق فامیلی - بیماریهای ارثی، دیابت، فشارخون. - گرفتن علائم حیاتی

- معاینات پزشکی: علت بررسی و معاینات دستگاههای مختلف - اهداف یادگیری - وسایل کلینیکی لازم - تمرینهای لازم آموزشی - معاینه و بررسی دستگاههای مختلف بدن: - پوست - سر، گردن - چشم، دهان و بینی، حلق و حنجره - غدد لنفاوی گردن زیر بغل، معاینه پستان، قفسه سینه - معاینه دستگاههای تنفسی - قلب و عروق (از طریق مشاهده، گوش کردن صداهای قلب و ریه، لمس کردن دق کردن) معاینات شکم و جهاز هاضمه - معاینه دستگاه تناسلی، لگن مادر - دستگاه ادراری - معاینه اعصاب و معاینه اندام و ستون مهره ها. بررسی سلامت نوزاد و کودک: چگونه گرفتن شرح حال، آگاهی بر نحوه معاینات نوزادان و کودکان - فلسفه اقدامات. - معاینات لازم برای بیماریابی در کودکان با توجه مخصوص به بیماریهای واگیر - اختلالات رشد و تکامل - اختلالات بینائی - شنوائی - وضعیت posture و غیره

(ب) کارآموزی (۲۶ ساعت)

در مراکز بهداشتی مادر و کودک - خانواده شامل معاینات نوزادان - کودکان مادران و قدرت جدا ساختن افراد نیازمند به مراقبت های ویژه - آموزش بهداشت مادران بصورت انفرادی، گروهی - کاربرد روشهای مختلف و مجاز پیشگیری از حاملگی.

منابع اصلی درس:

۱- بهداشت و مدیریت خانواده. بهنودی، زهرا، آخرین چاپ.

۲- بنت براون، درسنامه مامائی ویلیامز. آخرین چاپ

3-Gary Cunningham. Williams Obstetrics..Newyork: Mc GrowHill; (last edition)

4-Stoppard, Miriam. Family Health Guide. Lendon: Dorling Kindersly, (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و

بالین

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

تسلط و مهارت در تشخیص عوامل مؤثر بر اپیدمیولوژی خانواده - تسلط و مهارت بر الگوهای اپیدمیولوژیک بیماریهای عفونی - تسلط و مهارت در مسائل اپیدمیولوژیک بهداشت مادر و کودک - تسلط و مهارت در شناسایی معیارها، نتایج و پویایی مسائل بهداشتی و توان برنامه ریزی، اجرا و ارزشیابی ارتقاء بهداشتی و برنامه ها و راهکارهای پیشگیری از بیماریها. - کسب مهارت لازم در اجرای طرق و روشهای پیشگیری و اصول بیماریهای (بیماریهای ژنتیکی) در جامعه. - مشاوره ژنتیکی و آموزش به والدین در مورد حاملگی های بعدی و احتمال خطر در داشتنی یک فرزند معلول - کاربرد عملی و علمی از آثار و علائم بالینی و آزمایشگاهی در زمینه ژنتیکی در رابطه با ارائه خدمات بالینی مامائی.

شرح درس: با گذراندن این درس فراگیران ضمن دستیابی به اپیدمیولوژی بهداشت مادر و کودک و خانواده و الگوهای بیماریهای عفونی مهارتهای لازم را در زمینه اصول بیماریهای ژنتیکی، مشاوره های بیماران بصورت علمی و عملی کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب: الف: نظری (۲۶ ساعت) عملی (۱۷ ساعت)

چگونگی اثر عضویت در خانواده بر بهداشت و بقای افراد. - اپیدمیولوژی اجتماعی طبق آخرین دستاوردهای علمی با تمرکز بر:

عوامل خطرآفرین اختصاصی فردی - ارتباطات اجتماعی، اقتصادی، رفتاری، اطلاعاتی و بیولوژیک بین اشخاص و گروههای آنها و آثار بر وضعیت بهداشتی اشخاص. - اندازه گیری و ارزیابی عینی و ذهنی (subjective & objective) وضعیت بهداشتی. - تجزیه و تحلیل آماری تحقیقات در زمینه اثر مسائل خانواده بر بهداشت.

تاریخچه ژنتیک سیر تحولات ژنتیک:

تعاریف و اصطلاحات مهم و رایج در ژنتیک - ازدواج های فامیلی - اصول و اهمیت screening در مورد بیماریهای ژنتیک - تشخیص قبل از تولد اختلالات و بیماریهای مادرزادی - شرح مهمترین بیماریهای ژنتیکی قابل تشخیص قبل از تولد - مبانی ژنتیک مهندسی - مشاوره ژنتیک و اصول و اهمیت آن در جامعه - کاربردهای عملی ژنتیک مدرن در پزشکی و مامائی - فارماکوژنتیک - ژنتیک جمعیت - اصول کلی در مشاوره ژنتیکی

قسمت عملی با نظر استاد مربوطه به صورت حضور در آزمایشگاه و یا شرکت در جلسات مشاوره ژنتیکی انجام می شود.

منابع اصلی درس:

- ۱- بهداشت و مدیریت خانواده، بهنودی، زهرا- آخرین چاپ
- ۲- ژنتیک در پزشکی، تامپسون، مکاینز، ویلارد، آخرین چاپ
- ۳- کنترل اختلالات مادرزادی و ژنتیک در سطح جامعه، سازمان بهداشت جهانی.
- ۴- بیماریهای ارثی (مشاوره ژنتیک)، سازمان بهداشت جهانی.
- ۵- اپیدمیولوژی گوردیس، دکتر لون گوردیس، آخرین چاپ
- ۶- مبانی ژنتیک پزشکی ایمری، پیترترن پنی، شان الارد، آخرین چاپ
- ۷- سایر منابع علمی روز موجود.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

نام درس: بهداشت باروری (۴) برنامه ریزی، مدیریت بهینه سازی سیستم ها در بهداشت باروری مادر و کودک

کد درس: ۲۳

پیش نیاز یا همزمان: بهداشت باروری ۱ و ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

توانایی برنامه ریزی و ارزشیابی برنامه های خدمات بهداشتی مادر و کودک و همچنین توانایی مدیریت این خدمات.

شرح درس: در طی این درس دانشجو ضمن برنامه ریزی در جهت اجرای مدیریت بهداشت مادر و کودک به ارزشیابی این برنامه ها و توانمندسازی آنان با استانداردهای خواهد پرداخت.

رئوس مطالب

الف) نظری (۱۷ ساعت)

۱- برنامه ریزی:

مفاهیم و راهکارهای توسعه به ویژه از طریق برنامه ریزی های بهداشتی - کلیات برنامه ریزی و مهارت های برنامه ریزی - استراتژیهای برنامه ریزی - ارزیابی و تعیین نیازها - طراحی برنامه ریزی تفضیلی - پایش و ارزیابی برنامه - مدیریت زمان، منابع بودجه - ارزیابی اجمالی برنامه های بهداشتی مادر و کودک و باروری و تحلیل اقتصادی آنها

۲- ارزشیابی برنامه و خدمات:

- مفهوم کیفیت در خدمات بهداشتی- درمانی و نقش دولتها در ارتقاء کیفیت - استانداردها - شاخصها (STRUCTURE, PROCESS, OUT COME) - مفهوم QUALITY ASSURANCE - مفهوم QUALITY IMPROVEMENT - نحوه ارزشیابی اقتصادی پروژه ها، مداخلات و برنامه های بهداشتی- درمانی - بررسی هزینه- سودمندی (COST- BENEFIT) و هزینه- اثر بخشی (COST EFFECTIVENESS)

۳- مدیریت خدمات بهداشتی مادر و کودک و باروری:

انواع سیستم های مدیریت و نگرش نوین در مدیریت - فرایند تعیین مشکل، تصمیم گیری و حل مسأله - سازماندهی و تخصیص منابع (نیروی انسانی، مالی و ...) - رهبری و سرپرستی و اجراء و بسیج امکانات (راه اندازی) - سیستم اطلاعات در مدیریت و نظارت و ارزشیابی - الگوهایی برای مشارکت مردم در خدمات بهداشتی

توجه: کلیه مفاهیم بالا با مثالهایی از خدمات بهداشت مادر و کودک و باروری باید ارائه شود.

ب) کارآموزی (۵۱ ساعت)

کارآموزی در مراکز بهداشتی درمانی آموزشی

نحوه ارائه: سخنرانی کارگاه آموزشی، کارگروهی، ارائه مطلب در کلاس

منابع اصلی درس:

- ۱- مدیریت کیفیت فراگیر در بهداشت و درمان. طیبی، جمال الدین. آخرین چاپ
- ۲- مدیریت و نظارت در مراکز بهداشتی درمانی. حیطة، محسن. پرویزی، موسی الرضا. آخرین چاپ
- ۳- مسأله یابی در سیستم های بهداشتی، درمانی قزوین. آصف زاده، سعید. آخرین چاپ.
- ۴- مدیریت پرستاری و مامایی. - هرو آبادی، شفیقه. مرباغی، اکرم. آخرین چاپ
- ۵- ارزیابی مراقبت های بهداشتی و درمانی و استانداردهای بیمارستانی. صدقیانی، ابراهیم. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و عرصه - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و ارائه یک پروپوزال شامل برنامه ریزی بهداشتی و برنامه ارزشیابی توسط دانشجو

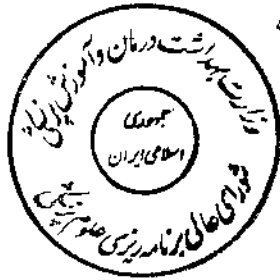
نام درس: بیماریهای کودکان و مسائل کودکان استثنائی

کد درس: ۲۴

پیش نیازها همزمان: شناخت نوزادان نیازمند به مراقبتهای ویژه

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی کامل با بیماریهای کودکان و اصول مراقبت از کودکان در سنین مختلف از یکسالگی تا پایان ۱۲ سالگی. - شناخت انواع مختلف خانواده و کودکان در حال رشد در آنها و تأثیر خانواده و مدرسه و اجتماع بر رشد جسمانی - روانی و اجتماعی کودکان و شناخت عوامل مؤثر در رسیدن کودکان به حداکثر سلامت و سطح تکامل. آشنائی با مسائل کودکان استثنائی.

شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس اطلاعات لازم را در ارتباط با بیماریهای کودکان تا ۱۲ سالگی و اصول مراقبتهای مربوط به آن، مهارتهای آموزشی را کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب

الف) نظری (۲۶ ساعت)

• تدریس بیماریهای کودکان از طریق برگزاری کنفرانس توسط دانشجو با همکاری و راهنمایی استاد (متخصص بیماریهای کودکان) برای رفع ابهامات در مباحث مشروحه زیر:

۱- شناخت بیماری و اثر بیماری در رشد و تکامل کودک - فلسفه و اهمیت پیشگیری در بیماریهای کودکان - عوامل آسیب پذیری کودکان - علل و عوامل کلی بیماری زا در کودکان - اصول صحیح معاینه کودکان سالم و بیمار مهمترین و شایع ترین علل ابتلا به بیماری و مرگ و میر در کودکان بویژه در ایران - اختلاف بیماری در کودکان و بزرگسالان - علل، علائم، تشخیص و مراقبت از کودکان مبتلا به بیماریها و ناهنجاریهای تنفسی (تفاوتهای آناتومی و فیزیولوژی بین مجاری هوایی کودکان و بزرگسالان - گریپ، عفونت حاد لوزه و لارنژیت حاد - ذات الریه - برونشیت - آسم - التهاب گوش میانی - بیماریهای قلبی و عروقی - مادرزادی و نارسایی قلبی - کم خونیها - آنمی همولیتیک - لوسمی - تالاسمی - هموفیلی) - بیماریهای گوارش (اسهال و استفراغ - بیوست - عفونت روده ای - سوء تغذیه آویتامینوز - ادراری و تناسلی (سیتیت - نفروز - گلمرونفریت حاد - پیلونفریت و ...) - عصبی (تشنج - صرع - آنسفالیت - مننژیت - هیدروسفالی - تومورهای مغزی و ...) - غدد مترشحه داخلی (کرتینیسم - دیابت - بیماریهای پانکراس) - بیماریهای کلاژن (تب رماتیسمی و ...) - کلیات بیماریهای عفونی، اصول پیشگیری و درمان در بیماریهای عفونی و اکسیناسیون و کنترل ناقلین - بیماریهای عفونی (سرخک - سرخچه - آبله مرغان - مخلک - اوریون - سیاه سرفه - دیفتری - فلج کودکان و ...) - بیماریهای پوستی - متابولیکی - استخوانی - مسمومیت ها و ... ناهنجاریهای مادرزادی، درمان، جراحی و مراقبتهای مربوطه (شکاف کام و لب - آترزی مری و فیستول مری و نای - استنوز پیلور - مگاکولون - بیماریهای مادرزادی قلب - اسپینابینید - اکستروفی مثانه - اکتوپبی بیضه - فتق دیافراگماتیک - فتق ناف - دررفتگی مادرزادی مفصل هانش - شکستگی استخوانها - دررفتگیها - آترزی مقعد - پیچ خوردگی روده ها و ...

۲- بهداشت کودکان

رشد و نمو کودک - مفهوم بچه برای پدر و مادر - پدر شدن و مادر شدن - رشد کودک در بین خانواده - انواع رشد و فاکتورهای آن و رفتار والدین در مراحل مختلف رشد و نمو - توارث و بهداشت نسل - فرآیند مراقبت از کودکان نیازمند (جمع آوری اطلاعات، بررسی شناخت مشکل، برنامه ریزی، اجرا، ارزشیابی). - برقراری ارتباط با کودکان در سنین مختلف - تغذیه در سنین مختلف - سندرم جدائی در سنین مختلف

۳- مسائل کودکان استثنائی

- تعریف کودکان استثنائی - تعریف آموزش و پرورش استثنائی - هدفهای تربیتی و آموزشی کودکان استثنائی - تفاوت های فردی - تفاوت های درونی - تفاوت های برونی - عقب ماندگی ذهنی - علل و عوامل مؤثر در عقب ماندگی ذهنی - نقش ارث - نقش محیط - قبل از ازدواج - تشکیل نطفه - زمان بارداری - زمان تولد - بعد از تولد - در مورد کودکان عقب مانده ذهنی چه میتوان کرد - راههای پیشگیری عقب ماندگی ذهنی - گروه بندی عقب ماندگی ذهنی - اصول و اهداف آموزشی و تربیتی و حرفه ای عقب ماندگی ذهنی - کودکان نابینا و نیمه بینا - تعریف نابینائی - علل نقص بینائی - مسائل و ویژگیهای خاص کودکان و دانش آموزان نابینا - اهداف آموزشی - تربیتی و حرفه ای نابینایان - کودکان ناشنوا و نیمه شنوا - تعریف ناشنوائی - علل و انواع مختلف ناشنوائی - روشهای بازپروری ناشنویان - اختلال گویائی - علل اختلالات گویائی - لکنت زبان - مراحل لکنت زبان - علل لکنت زبان - روشهای اصلاح و بازپروری لکنت زبان - کودکان سازش نیافته - ناسازگار - تعریف رفتار - رفتار نامطلوب (غیر عادی) - رفتار غیر عادی و عقب ماندگی ذهنی - رفتارهای شرطی - نظری به علل رفتارهای غیر عادی - اصول کلی در برنامه ریزی تغییر رفتار - کودکان معلول بدنی - علل معلولیت های بدنی - بازپروری های حسی و حرکتی - روشهای آموزشی و بازپروری گونه ای و شغلی - کودکان تیزهوش - تعریف هوش و کودکان تیز هوش - ضرورت تشخیص و شناسائی استعداد های درخشان - ویژگیهای افراد تیزهوش - مطالعات ژنتیکی کودک تیز هوش - کودک تیزهوش و خانواده - روشها و برنامه های ویژه در آموزش و پرورش کودکان تیزهوش - مشاوره و راهنمائی کودکان استثنائی - هدفها و اصول مشاوره - وظایف و مسئولیتها در رابطه با کودکان استثنائی - پذیرش واقعیتها - شناخت هرچه زودتر کودکان استثنائی - اظهارات صحیح و صادقانه در مورد کودک استثنائی - آموزش مربیان - آموزش اولیاء کودکان استثنائی

ب) کارآموزی (۲۶ ساعت)

در مراکز آموزش و پرورش کودکان استثنائی

با گذراندن این دوره فراگیران قادر به کاربرد اطلاعات کسب شده در مراکز آموزشی و پرورشی کودکان استثنائی تحت نظارت استاد مربوطه خواهند بود.

منابع اصلی درس:

۱- رشد و تکامل انسان. آرزو مانیانیس سوفیا، آخرین چاپ.

۲- کودکان معلول ذهنی. داور منش، عباس. آخرین چاپ

۳- مشاوره ژنتیک. نورزاد غلامرضا. آخرین چاپ

۴- بهداشت خانواده کودکان عقب مانده ذهنی. ملک پور مختار. آخرین چاپ

۵- سر آمد ها: کودکان تیزهوش. شوون رمی، آخرین چاپ.

۶- مقدمه ای بر روانشناسی و آموزش و پرورش کودکان استثنائی. افروز غلامعلی. آخرین چاپ

7- Kliegman: Nelson Textbook of Pediatrics. Saunders; last edition

شیوه ارزیابی دانشجوی

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

نام درس: بیماریهای ارثی و مشاوره ژنتیک

کد درس: ۲۵

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۰/۵ نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

کسب مهارت لازم در اجرای طرق و روشهای پیشگیری و اصول بیماریابی (بیماریهای ژنتیکی در جامعه). آموزش به والدین در مورد حاملگی های بعدی و احتمال خطر در داشتن یک فرزند معلول. کاربرد علمی و عملی از آثار و علائم بالینی و آزمایشگاهی در زمینه ژنتیکی در رابطه با ارائه خدمات بالینی مامائی.

شرح درس: با گذراندن این درس فراگیران ضمن افزایش آگاهی خود در زمینه بیماریهای ژنتیکی بصورت علمی و عملی به آموزش به والدین دستیابی پیدا خواهند کرد.

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری) - (۲۶ ساعت کارآموزی)

مروری کامل بر مطالب درس ژنتیک در دوره کاردانی و کارشناسی مامائی و رفع ابهامات در موارد مشروحه زیر بصورت تدریس توسط استاد (ویا کنفرانس توسط دانشجویان).

تاریخچه ژنتیک سیر تحولات ژنتیک - تعاریف و اصطلاحات مهم و رایج در ژنتیک - ساختمان معلول، سازمان و مراکز اصلی آن در ارتباط با عوامل - ژنتیکی و تقسیم معلول - ساختمان عوامل ژنتیکی - ساختمان شیمیائی و عوامل ژنتیکی - اصول و مکانیسم های - کوژنتیک - اصول ژنتیک مندلی - آمار و احتمالات در ژنتیک - گامتوژنز در انسان - چگونگی و پیدایش جنین - سر زندگی جنین در رحم مادر - کلیات سیتوژنتیک - اصول کشت سلول برای تجزیه کروموزومی - اصول بانڈینگ کروموزومی - ناهنجاریهای کروموزومی و مهمترین آنها در پزشکی و مامائی - ایمونوژنتیک - نازائی ها - عوامل نقض زا - جنسیت و اختلالات ژنتیکی مربوطه - سقط جنین علل کروموزومی و علل غیر کروموزومی - صفات و خصوصیات نرمال و طبیعی در انسان - عوامل چندژنی و بیماریها - کروماتین جنسی - ازدواج های فامیلی - اصول و اهمیت screening در مورد بیماریهای ژنتیک - تشخیص قبل از تولد اختلالات و بیماریهای مادرزادی - شرح مهمترین بیماریهای ژنتیکی قابل تشخیص قبل از تولد - فورلی ژنتیک مهندسی - مشاوره ژنتیک و اصول و اهمیت آن در جامعه - کاربردهای عملی ژنتیک مدرن در پزشکی و مامائی - فارماکوژنتیک - ژنتیک جمعیت - اصول کلی در مشاوره ژنتیکی

ب) کارآموزی در مراکز مشاوره و ژنتیک تحت نظر متخصص ژنتیک انجام می شود.

منابع اصلی درس:

- ۱- رشد و تکامل انسان. آرزو مانیانیس سوفیا، آخرین چاپ.
- ۲- مشاوره ژنتیک، تهران، نورزاد غلامرضا. آخرین چاپ.
- ۳- ژنتیک و بیماریهای ارثی نوری، مهدی. آخرین چاپ.

4- Textbook of Human Genetics Oxford University Press Max Levitan, Ashley Montagu. (last edition)

5- Introduction to conservation genetics. Richard Frankham, Jonathan D. Ballou, David A. Cambridge University Press ;(last edition)

6- Textbook of fetal abnormalities. Peter Twining, Josephine M. McHugo, David W. Pilling, Peter Twining, Josephine M. McHugo, David W. Pilling. Elsevier Health Sciences; (last edition)

شیوه ارزیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

هدف کلی درس:

دانشجو پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود که:

استراتژی های مختلف ترویج بهداشت را توصیف نماید - براساس اصول ترویج بهداشت برنامه های ترویج بهداشت باروری را طراحی نماید - اصول ترویج بهداشت را براساس منشور اتاوا برای یکی از برنامه های بهداشت باروری طراحی نماید - مزایا و معایب استراتژی های مختلف را تحلیل نماید. - با استفاده از تئوریهای تغییر نگرشها و رفتار به توصیف، برنامه ریزی و ارزیابی برنامه های ترویج و آموزش بهداشت باروری بپردازد.

شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس ضمن آشنایی با استراتژیهای مختلف ترویج بهداشت و مزایا و معایب آن مهارت لازمه برنامه ریزی و آموزش بهداشت باروری و ارزشیابی در این زمینه را نیز کسب خواهد نمود.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

مفاهیم شامل معانی و اهداف ترویج بهداشت: توسعه علم ترویج بهداشت باروری: طراحی، اجرا و ارزیابی - روشهای جلب مشارکت جامعه در ترویج بهداشت باروری - بازار یابی احتمالی راهی برای ترویج بهداشت - سیاستهای عمومی بهداشت راهی برای ترویج بهداشت - روش استفاده از چند استراتژی برای ترویج بهداشت - مداخلات سازمانها، گروهها و جامعه - حمایتهای اجتماعی - چگونه مداخلات مناسب را مطابق با نیازها انتخاب کنیم - تئوریهای روانی اجتماعی تغییر رفتارهای بهداشتی، مدل اعتقادات بهداشتی، مدل رفتارهای منطقی، مدل یادگیری های اجتماعی و ...

منابع اصلی درس:

۱- رفتار بهداشتی و آموزش بهداشت: تئوری، پژوهش و عملکرد. فروغ شفیع. تهران: لادن، آخرین چاپ و مقالات جدید

2-[Editorial].Health behavior and health education, Mc Milan Publishing,
(Last edition.)

3-Implementing changes in communities: The CV Company,(last edition).

4-World Health Organization Team, Community Development in Health: WHO
Publishing.

5-[editorial]Communication net works: Mc Milan Publishing. (Last edition).

6-World Health Organization Team, Community Development in Health: WHO
Publishing
UNICEF. All for health: UNICEF Publishing.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

نام درس: مامایی جامعه ۲

کد درس: ۲۷

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

هدف کلی درس:

دانشجو پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود که:

تئوریهای مربوط به انتقال، اتصال افراد و تشکیل خانواده را توصیف کند - حمایتهای اجتماعی را تعریف کند و تأثیر حمایتهای اجتماعی را براسلام و پیامدهای بارداری تعریف کند. - در مورد مسائل مربوط به منشاء تفاوتها و تبعیضها و هویتها بحث کند. - چند مطالعه مهم که در مورد تولد در فرهنگ های مختلف شده است توصیف کند. - در مورد اهمیت مراقبتها براساس تحقیق و شواهد بحث کند. - درک خود را از تأثیر محرومیتهای اجتماعی و اقتصادی و تأثیر نژاد و مذهب بر روی پیامد بارداری نشان دهد. - در مورد اینکه بهداشت باروری یک حق بشر است بحث کند.

شرح درس: با گذراندن این درس دانشجویان ضمن افزایش آگاهی و دانش خود در زمینه تئوریهای محرومیت خانواده از ابعاد گوناگون قادر به تجزیه و تحلیل پیوندهای موجود و حمایتهای اجتماعی مادر و کودک خواهند بود.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری)

- تئوری های پیوند - تبدیل افراد به والد، خانواده در اجتماع، نقش زنان به عنوان مادر در جامعه - تئوریا و تحقیقات در مورد پیوند - استفاده از تئوریا و تحقیقات در مورد پیوند، تأثیر عوامل مؤثر بر پیوند های ایمن، نقش پرسنل و خدمات بهداشتی برای تقویت پیوندها - حمایتهای اجتماعی، تئوریا و تحقیقات - مروری بر تعاریف و تحقیقات در مورد حمایت اجتماع و تأثیر بر پیوندها و تأثیر خدمات بهداشتی بخصوص مراقبت از مادران به عنوان یک حمایت اجتماعی - تحقیقات چند فرهنگی در مورد بارداری و زایمان - خانواده در فرهنگها و نژادهای متفاوت و درک معنی فرهنگ، بررسی دیدگاهها از خانواده در جوامع مختلف - تأثیر محرومیتهای اقتصادی، محل جغرافیایی، سواد و تجربه بر بارداری و زایمان - بهداشت باروری و حقوق باروری - تأثیر فقر، فقدان خدمات بهداشتی، بارداری در نوجوانان، مرگ مادران، تأثیر آموزش و سواد و فرهنگ و استقلال شخصی - شواهدی از جوامع روشنفکر و تأثیر آن بر ارزشها و رفتارها - زنان در اجتماع و زنان به عنوان مادر - تأثیر نژاد، مذهب و عرف، انتخاب و کنترل در بارداری و زایمان، دیدگاهها در مورد نقش مادران و تاریخچه در این مورد و تغییرات آن - تولد در ادبیات و هنر سمبلا، در مذهب، در اشعار و در نقاشی، تولد در اذهان مادران در طول تاریخ در جوامع مختلف

منابع اصلی درس:

- 1- Birth in a technocratic society. David Floyed(last edition)
- 2- Birth in four cultures .Jordan B (last edition)
- 3- Social support in pregnancy and birth. Kitzenger S. Churchill Livingston
(last edition)
- 4- No paradise yet, Mirsky. panson Instiute(last edition)
- 5- Private decisions public debate women, reproductive and population. panson
(last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و در فیلد - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

کد درس: ۲۸

نام درس: مامایی جامعه ۳

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی

هدف کلی درس:

دانشجو پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود که:

کیفیت و استاندارد و ساختار، فرایند و پیامد را در سیستم خدمات بهداشت باروری مورد ارزیابی قرار دهد و در جهت ارتقای سیستم برنامه ریزی نماید.

شرح درس: فراگیر پس از طی این دوره بادیستیابی به ساختار و استانداردهای خدمات بهداشتی با گذراندن کارگاههای مدیریت جامع کیفیت با ارزیابی کیفیت خدمات قادر به بررسی سیستم ارائه دهنده خدمات بهداشتی خواهد بود.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۳۴ ساعت عملی)

(الف)

اطلاعات بهداشتی - اقتصاد بهداشت - اولویتهای ملی بهداشت - ارائه مدارک اساسی برای عمل - تعریف کیفیت و استاندارد و مدیریت جامع کیفیت - برنامه ریزی، اجرا و ارزیابی سیستم خدمات - ارزیابی ساختار سیستمهای بهداشتی - ارزیابی فرایندها - کارگاه ارتقای کیفیت - ارزیابی پیامدها

(ب)

کارگاه مدیریت جامع کیفیت - کارگاه ارزیابی کیفیت خدمات - یک سیستم ارائه دهنده خدمات بهداشتی را از نظر ساختار، فرآیند و پیامد مورد بررسی قرار دهد.

منابع اصلی درس:

۱- مدیریت کیفیت فراگیر در بهداشت و درمان. جمالالدین طیبی، آخرین چاپ

۲- مدیریت و نظارت در مراکز بهداشتی درمانی. حیطة محسن، پرویزی، موسی الرضا. آخرین چاپ

3-[editorial]The Health System: Issues for the next Decade. Australian hospital Association

4- for managers of health care. Rotem A. WHO publishing

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و در فیلد - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم، پایان ترم

کد درس: ۲۹

نام درس: کارآموزی مامایی جامعه

همزمان: مامایی جامعه ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: کارآموزی

هدف کلی درس:

فراهم آوردن فرصتهای یادگیری مطالب ذکر شده در مبحث تئوری در عرصه با رویکرد جامعه‌نگر

شرح درس:

در طول این دوره فراگیران با بکارگیری دانسته‌های کسب شده در ارتباط با سلامت مادر در دوره باروری به ارائه خدمات در مراکز بهداشت مادر و کودک و درمانگاههای مامائی، بازدید از منزل و برگزاری کلاسهای آموزشی در سطح جامعه خواهند پرداخت.

رئوس مطالب: (۱۰۲ ساعت کارآموزی)

مطابق با سرفصل درس نظری مامایی جامعه ۲

در مراکز بهداشتی مادر و کودک و درمانگاههای مامائی در بیمارستانها و سطح جامعه (منازل، مدارس و مراکز آموزشی) نیازمند به مراقبتهای ویژه تحت سرپرستی استاد مربوطه.

منابع اصلی درس:

منابع ذکر شده در درس نظری

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در بالین - انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان عملی

هدف کلی درس:

دانشجو پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود که:

مفهوم و معانی اپیدمیولوژی، پزشکی اجتماعی و دامنه اپیدمیولوژی را توصیف نماید - سنجش ابتلا و میرایی را محاسبه نماید - منابع اطلاعات در بهداشت اجتماعی را نام ببرد و توصیف نماید - پاره ای از شاخصهای بهداشتی و بهداشت باروری را توصیف و محاسبه نماید - تحولات جمعیت و بهداشت و عوامل مؤثر بر آن و مراحل رشد جمعیت را توصیف نماید - بیانیه کنفرانس جمعیت و توسعه را توصیف نماید.

شرح درس: فراگیر با گذراندن این دوره ضمن آشنایی با مفاهیم اپیدمیولوژی و جمعیت شناسی به عوامل مؤثر بر تحولات جمعیت و سلامت جامعه دستیابی پیدا خواهد کرد.

رئوس مطالب (الف: نظری (۳۴ ساعت)

آشنایی با سلامت و بیماری از دیدگاه اپیدمیولوژی:

تعریف اپیدمیولوژی، پزشکی اجتماعی و اپیدمیولوژی، سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماریها، سطوح پیشگیری، کاربرد پیشگیری در ارتباط با سیر طبیعی. - مفاهیم اپیدمیولوژی - دامنه اپیدمیولوژی، بیماری بومی، طبقه بندی بیماری، علل متعدد بیماری - سنجش ابتلا و میرایی، میزانها، نسبتها و سهمها، میزانهای خام، اختصاصی و تطبیق شده، منابع عمده خطا در سنجش بیماریها - منابع اطلاعات در بهداشت اجتماعی - سرشماری، آمار حیاتی، اطلاعات مربوط به ابتلا، سوابق بهداشتی به هم پیوسته - پاره ای از شاخصهای بهداشتی مرگ و میر مادران و نوزادان، امید به زندگی، میزانهای مربوط به تولد، سنجش ناتوانی و ... اپیدمیولوژی توصیفی - شخص، مکان، زمان - تحولات جمعیت، عوامل مؤثر بر تحولات جمعیت، جمعیت جهان، مراحل رشد جمعیت

منابع اصلی درس:

- ۱- پارک، جی. ای. درسنامه پزشکی و پیشگیری و اجتماعی؛ اصول و روشهای اپیدمیولوژیکی، جمعیت شناسی و آمارهای بهداشتی (آخرین چاپ)
- ۲- جمعیت شناسی تحلیلی و تنظیم خانواده با تأکید بر آنالیز بقاء. تابع کاپلان، شاخصهای بهداشتی ایران و جهان قاضی زاده احمد سماط، (آخرین چاپ)
- ۳- جمعیت، توسعه و بهداشت باروری. زنجانی حبیب الله. (آخرین چاپ)
- ۴- جمعیت، تنظیم خانواده و بهداشت باروری. شجاعی تهرانی، حسین. عبادی فرد آذر، فرید آخرین چاپ

شیوه ارزیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

نام درس: کودکان استثنائی

کد درس: ۳۱

پیش نیاز یا همزمان: شناخت نوزادان نیازمند به مراقبتهای ویژه

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری

هدف کلی درس:

آشنایی کامل با بیماریهای کودکان و اصول مراقبت از کودکان در سنین مختلف از یکسالگی تا پایان ۱۲ سالگی. آشنائی با مسائل کودکان استثنائی.

شرح درس: در طی ایندوره فراگیران ضمن آشنایی کامل با بیماریهای کودکان طبیعی و استثنائی شناخت خانواده شان آمادگی لازم را به منظور مراقبتهای فوری و آموزش کسب خواهند نمود.

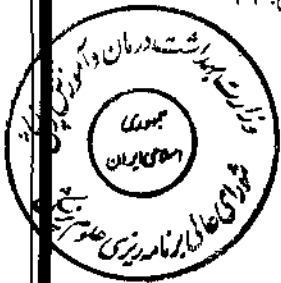
رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

۱- بهداشت کودکان

رشد و نمو کودک - مفهوم بچه برای پدر و مادر - پدر شدن و مادر شدن - رشد کودک در بین خانواده - انواع رشد و فاکتورهای آن و رفتار والدین در مراحل مختلف رشد و نمو - توارث و بهداشت نسل - فرآیند مراقبت از کودکان نیازمند (جمع آوری اطلاعات، بررسی شناخت مشکل، برنامه ریزی، اجرا، ارزشیابی). - برقراری ارتباط با کودکان در سنین مختلف - تغذیه در سنین مختلف - سندرم جدائی در سنین مختلف

۲- مسائل کودکان استثنائی

- تعریف کودکان استثنائی - تعریف آموزش و پرورش استثنائی - هدفهای تربیتی و آموزشی کودکان استثنائی - تفاوت های فردی - تفاوت های درونی - تفاوت های برونی - عقب ماندگی ذهنی - علل و عوامل مؤثر در عقب ماندگی ذهنی - نقش ارث - نقش محیط - قبل از ازدواج - تشکیل نطفه - زمان بارداری - زمان تولد - بعد از تولد - در مورد کودکان عقب مانده ذهنی چه میتوان کرد - راههای پیشگیری عقب ماندگی ذهنی - گروه بندی عقب ماندگی ذهنی - اصول و اهداف آموزشی و تربیتی و حرفه ای عقب ماندگی ذهنی - کودکان نابینا و نیمه بینا - تعریف نابینائی - علل نقص بینائی - مسائل و ویژگیهای خاص کودکان و دانش آموزان نابینا - اهداف آموزشی - تربیتی و حرفه ای نابینایان - کودکان ناشنوا و نیمه شنوا - تعریف ناشنوائی - علل انواع مختلف ناشنوائی - روشهای بازپروری ناشنویان - اختلال گویائی - علل اختلالات گویائی - لکنت زبان - مراحل لکنت زبان - علل لکنت زبان - روشهای اصلاح و بازپروری لکنت زبان - کودکان سازش نیافته - ناسازگار - تعریف رفتار - رفتار نامطلوب (غیر عادی) - رفتار غیر عادی و عقب ماندگی ذهنی - رفتارهای شرطی - نظری به علل رفتارهای غیر عادی - اصول کلی در برنامه ریزی تغییر رفتار - کودکان معلول بدنی - علل معلولیت های بدنی - بازپروری های حسی و حرکتی - روشهای آموزشی و بازپروری گونه ای و شغلی - کودکان تیزهوش - تعریف هوش و کودکان تیز هوش - ضرورت تشخیص و شناسائی استعداد های درخشان - ویژگیهای افراد تیزهوش - مطالعات ژنتیکی کودک تیز هوش - کودک تیزهوش و خانواده - روشها و برنامه های ویژه در آموزش و پرورش کودکان تیزهوش - مشاوره و راهنمایی کودکان

استثنائی - هدفها و اصول مشاوره - وظایف و مسئولیتها در رابطه با کودکان استثنائی - پذیرش واقعیتها - شناخت هرچه زودتر کودکان استثنائی - اظهارات صحیح و صادقانه در مورد کودک استثنائی - آموزش مربیان - آموزش اولیاء کودکان استثنائی

منابع اصلی درس:

- ۱- رشد و تکامل انسان. آرزو مانیانیس سوفیا، آخرین چاپ.
 - ۲- کودکان معلول ذهنی. داور منش، عباس. ، آخرین چاپ
 - ۳- مشاوره ژنتیک. نورزاد غلامرضا. آخرین چاپ
 - ۴- بهداشت خانواده کودکان عقب مانده ذهنی. ملک پور مختار. آخرین چاپ
 - ۵- سر آمد ها: کودکان تیز هوش. شوون رمی. آخرین چاپ.
 - ۶- مقدمه ای بر روانشناسی و آموزش و پرورش کودکان استثنائی. افروز غلامعلی. آخرین چاپ
- 7-Kliegman: Nelson Textbook of Pediatrics. Saunders; (last edition:)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

نام درس: مدیریت و مبانی رفتار سازمانی

کد درس: ۳۲

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۲ واحد نظری

هدف کلی درس:

شناخت مفاهیم مدیریت و سازمان، سازماندهی و رهبری، رفتار سازمانی بمنظور کاربرد اصول مدیریت و ارائه خدمات بهداشتی به نحو مطلوب.

شرح درس: فراگیران با شناخت تاریخچه مدیریت، ویژگیها و وظایف مدیران، سازمان و مدیریت، ضرورت آموزش مدیریت و تصمیم گیری و برنامه ریزی، سازماندهی و رهبری صحیح خدمات بهداشت باروری را بعهدہ خواهند گرفت.

رئوس مطالب (۳۴ ساعت نظری)

تاریخچه مدیریت - مدیریت و سرپرستی - اثر بخشی و کارائی - مدیر کیست - ویژگیها و وظایف مدیر سازمان و مدیریت: - سازمان اجتماعی و رسمی - تعریف و انواع سازمان - فراگرد و تجربه فراگرد مدیریت - کارکردهای مدیریت و مهارتهای ۳ گانه - ضرورت آموزش مدیریت - مدیریت: علم هنر یا حرفه - تصمیم گیری در مدیریت و مراحل آن - تعیین هدفها و برنامه ریزی - هدف و اهمیت آنها (گروهی، سازمانی، لفظی و واقعی)

تغییر هدفها، ملاکهای تعیین هدف (پیش نگری، بودجه بندی، تعیین خط مشی) - انواع برنامه (ثابت، موقت، کوتاه- میان و دراز مدت، راه بردی و عملیاتی، ...) - اهمیت و برنامه ریزی سازماندهی: - مقدماتی بر رفتار سازمانی - تقسیم کار - گروه بندی، هماهنگی، حیطة نظارت، وحدت فرمان، سلسله مراتب اختیار و تفویض اختیار، صف و ستاد. - مبانی ساختار سازمانی، فرهنگ سازمان - سازمان تریس، نمودار سازمان و سازمان غیر رسمی - ارتباطات در مدیریت رهبری: - رهبری، قدرت، قابلیتها، مطالعات مربوطه، رهبری اثربخشی، بازخورد مدل پنجه جوهری، شخصیت رهبری و انگیزش و مبانی رفتار فردی و گروهی - نظارت و کنترل - رویکرد سیستمها و مدیریت (تعریف، انواع، خواص، ...)

منابع اصلی درس:

- ۱- اصول مدیریت، دکتر رضائیان. (آخرین چاپ)
- ۲- مدیریت عمومی، علاقه بند، علی. (آخرین چاپ)
- ۳- اصول مدیریت و خدمات مامائی؛ رجیبی نژاد، طاهره. (آخرین چاپ)
- ۴- مدیریت کاربردی وقت؛ اسلامی، سعید. (آخرین چاپ)
- ۵- اصول مدیریت خدمات پرستاری؛ فدایی، سید قاسم. (آخرین چاپ)
- ۶- مدیریت عمومی؛ الوانی، سعید مهری. (آخرین چاپ)

۷- میانی رفتار سازمانی، رابینز، استیفن. (آخرین چاپ)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

نام درس: مدیریت اقتصاد بهداشت

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری

کد درس: ۳۳

هدف کلی درس:

شناخت و آشنائی فراگیران با اقتصاد خدمات بهداشتی و درمانی تحلیل مسائل بهداشتی از دید اقتصادی

شرح درس: فراگیران با شناخت اقتصاد خدمات بهداشتی، تجزیه و تحلیل لازم را انجام داده و با توجه به معیارهای اقتصادی، انتخاب ستاره ها، تولید و توزیع خدمات بهداشتی درمانی اصول انتخاب در تولید و مصرف خدمات را بکار بندند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

درآمدی بر اقتصاد بهداشت - دورنمای اقتصاد بهداشت - فرآیند بهداشت و درآمد ملی - زیر ساخت سیستم بهداشت (فن آوری، ساختار سازمانی، مدیریت، پشتیبانی اقتصادی، ارائه خدمات) - اهمیت خدمات بهداشتی در کل اقتصاد - محاسبه درآمد ملی و درآمد شخصی و تأیید آن بر بهداشت (تولید ناخالص، خالص ملی، درآمد ملی، درآمد شخصی، درآمد قابل تصرف) - اثرات درآمد قابل تصرف و درآمد ملی و بهداشت - محدودیت های محاسبه درآمد ملی - تجزیه و تحلیل داده ها - ستادها - تجزیه و تحلیل هزینه ها در بخش بهداشت - تجزیه و تحلیل بهره دهی و اثر بخشی هزینه در بهداشت - تجزیه و تحلیل بهره دهی هزینه - تجزیه و تحلیل اثر بخشی هزینه - بهداشت، رشد اقتصادی، اشتغال و رشد جمعیت - نقش بهداشت در رشد اقتصادی - اثر بهداشت بر اشتغال - بهداشت و رشد جمعیت - لزوم هماهنگی در برنامه ریزی توسعه - مبنای از اقتصاد خرد در بهداشت - قیمت - عرضه و تقاضا - عوامل مؤثر در تقاضای مردم برای مراقبت های بهداشتی و درمانی و عرضه - تعادل در عرضه و تقاضا - کشش پذیری (کامل، نسبی، یکسان) - کشش ناپذیری (نسبی، کامل) - مطلوبیت و منحنی های بی تفاوتی و مصرف (منحنی های بی تفاوتی مصرف، کشش متقاطع) - تولید، ویژگیهای منابع تولیدی، شیوه تولید، هزینه تولید (هزینه متوسط کل - هزینه نهایی) - معادله تولید - عوامل تولید بهره برداری نشده - قانون بازده نزولی - تخصیص منابع تولید - اندازه طرح ها، تخصیص منابع و بازده بهداشتی - اصول انتخاب در تولید و مصرف خدمات بهداشتی درمانی با توجه به معیارهای اقتصادی، انتخاب ستاره ها، بهترین روش تولید و توزیع خدمات بهداشتی و درمانی - مبادله بین کمیت و کیفیت در فن آوری خدمات

منابع اصلی درس:

۱- اقتصاد بهداشت. آصف زاده، سعید. جدیدترین چاپ

۲- تئوری و اقتصاد خرد، سالواتوره، دومینیک. آخرین چاپ

۳- اقتصاد بهداشت، فلیپین، چارلز. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

شناخت فراگیران از استانداردهای خدمات بهداشتی و درمانی بمنظور ارزیابی و بهبود فعالیت‌های اجرایی در واحدهای بهداشتی و درمانی

شرح درس: فراگیران با شناخت استانداردها و دستیابی به فرایند ارزیابی از ارائه دهندگان خدمات بهداشتی درمانی، مجریان، کارشناسان ارزیاب و مصرف کنندگان، توانمندی ارزیابی خدمات بهداشتی و درمانی را کسب خواهند نمود

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

گام‌های نخستین در فرایند ارزیابی مراقبتهای بهداشتی درمانی - ساختار سازمانی شورای مشترک ارزیابی - سازمان جهانی بهداشت و اصول ارزیابی مراقبتهای بهداشتی درمانی - استفاده از استانداردها در مراقبتهای بهداشتی درمان - تعیین و استفاده از استانداردها (تعیین، انواع، کانون، قضاوت کلی، مبنا و اساس ارزشها، حرکت بجای سکون، ارزیابی از خود، بازرسی، تعیین اعتبار) - چهارچوبی ساده برای استانداردها - معیارهای ارزیابی استانداردهای بیمارستانی در ایران - استانداردهای تجهیزات پزشکی - استانداردهای نیروی انسانی در بیمارستان ها یا درجه بندی های مختلف - موانع و مشکلات موجود در سر راه استانداردهای بیمارستانی - جمع آوری اطلاعات و فهرستهای ارزیابی از مراقبتها و تسهیلات بیمارستانی - فهرست بازرسی برای ارزیابی - پرسشهای ارزیابی و شورای ارزیابی - نمونه ای از چک لیستهای درجه بندی بیمارستانی.

منابع اصلی درس:

۱- ارزیابی مراقبتهای بهداشتی و درمانی و استانداردهای بیمارستانی . صدقیانی، ابراهیم. (آخرین چاپ)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

کد درس: ۳۵

نام درس: مدیریت خدمات مامایی (۱)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ کارآموزی

هدف کلی درس:

شناخت و آشنائی و کاربرد نظریه های مدیریت در مامائی به منظور ارائه نقش رهبری و ایجاد تغییرات لازم در مراکز بهداشتی درمانی و آموزشی با ایجاد ارتباط مؤثر بین افراد.

شرح درس: کارآموزان با در نظر گرفتن محتوای درس فوق توانمندی مقایسه نظریه های گوناگون را با توجه به استانداردها و اتخاذ مناسبترین روش مدیریتی، در جهت انجام و ارائه خدمات بهداشت باروری در مراکز مختلف بهداشتی، درمانی، آموزشی و پژوهشی پیدا خواهند نمود.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری) - (۲۶ ساعت کارآموزی)

الف: نظریه های مدیریت (کلاسیک، تیلور، بوروکراسی، نئوکلاسیک) - تئوری سیستمها، ... - مدیریت ژاپنی و نظریه - برنامه ریزی (تعریف، اهمیت، اصول علمی، انواع و فرایند برنامه ریزی) - برنامه ریزی و طراحی بیمارستان - فن آوری پزشکی و برنامه ریزی - منطقه ای کردن خدمات بیمارستانی - طبقه بندی کردن بیمارستان - مشاور بیمارستان (ارتباطات و رهبری) - ارزیابی دامنه نیازها برای خدمات بیمارستانی - پیمانکاری و راه اندازی ساختمان - خدمات بیماران سرپائی و بستری - هرم چند گانه برای سازمان بیمارستان - کمیته های بیمارستانی بعنوان بخشی از سازمان - خدمات پشتیبانی بالینی - ارزشیابی خدمات بیمارستان - آموزش ضمن خدمت (انواع، روشها و فنون آموزش) - وظائف مدیریتی ماما در واحد بیمارستانی - وظائف حرفه ای مدیر بیمارستان - عوامل مؤثر در انتخاب روش آموزش - مدیریت در ارائه خدمات و آموزش مامائی - مدیریت و مراقبت از بیمار در بخش زنان و زایمان - مدیریت بعنوان سوپروایزر در بخش زایشگاهها - مدیریت مامائی و مراقبت از مددجویان در ارائه امور زایشگاهها - تسهیلات بیمارستان و سازمان، تشکیلات مراکز بهداشتی درمانی و خدمات در مامائی - تشکیلات خدمات بهداشتی در مامائی - برنامه ریزی با توجه به نیاز مادران و نوزادان و بیماران و کارکنان - قوانین و مقررات (اصول، قانون، انضباط، شرح وظیفه) - شرح وظائف ماما در مؤسسات مختلف بهداشتی درمانی، دولتی و خصوصی، دفاتر کار - مقررات مربوط به خدمات مامائی - مسئولیت ماما در قبال مددجویان - تعریف علوم رفتاری و مدیریت اسلامی - تشویق، تنبیه و تحریم استبداد در اسلام

ب: کارآموزی فراگیران در واحدهای سازمانی، درمانگاهها، بخشهای بیمارستانی مراکز آموزشی و پژوهشی انجام خواهد شد.

منابع اصلی درس:

۱- اصول مدیریت، کولتز، هرولد و همکاران. (آخرین چاپ)

۲- اصول مدیریت و خدمات مامائی. رجبی نژاد، طاهره. (آخرین چاپ)

۳- اصول مدیریت خدمات پرستاری، مشهد فدایی، سید قاسم. (آخرین چاپ)

۴- اصول مدیریت برنامه ریزی بیمارستان. انصاری، حسن و عبادی فر، پسند، فرید. (آخرین چاپ)

۵- مبانی مناسبات انسانی در مدیریت اسلامی. سیاهپوس، سید محمود. (آخرین چاپ)

۶- تئوریهای سازمان و مدیریت. هیکس، جی، هربرت، گولت، سی، ری. (آخرین چاپ)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و

بالین

هدف کلی درس:

فراگیران پس از گذراندن این دوره قادر به نظارت و رهبری و مدیریت برنامه های آموزشی و پژوهشی را در زمینه خدمات بهداشت باروری در مراکز ذیربط عهده دار شوند.
شرح درس: محتوای درس فوق با توجه به نیازهای موجود در برنامه مدیریت آموزشی و پژوهشی در زمینه خدمات بهداشت باروری تنظیم گردیده است.

رئوس مطالب (۲۶ ساعت نظری) - (۲۶ ساعت کارآموزی)

الف):

۱- مدیریت آموزش در الگوهای همکاری و تعلیم و تربیت - تنش زدایی در مدیریت (تعریف و مراحل تنش، ارزیابی شناختی و کنار آمدن) - عوامل سازمانی (درونی، ایجاد کننده تنش و راهکارهای برطرف کردن آن) - بحران در مدیریت - بازسازی از طریق انگیزش در رفتار - رفتار، انگیزه و شدت آن، هدف و اهمیت موضوع برای مدیران - نیازهای انسان و انگیزش و رضایت شغلی - ارزشیابی و عملکرد در مدیریت (مشکلات انسانی، الگوی عمومی، نقش، توصیه های اجرائی و کاربردی) - ماهیت نظارت و راهنمایی - نظارت و زمینه های مهارتی در نظارت (کمک به رشد انسان، تدوین و توسعه برنامه تحصیلی، بهبود آموزش در کلاس درس)

۲- مدیریت پژوهش در انواع پژوهش (کاربردی، بنیادی، پایه ای) - ارتباط مدیران با پژوهش - چرا مدیران باید از پژوهش اطلاع داشته باشند. - ویژگیهای پژوهش علمی - مبانی اجرای پژوهش علمی در حوزه مدیریت - مدیر و محققان مشاوره و ارتباط مدیر با آنها - مشاوران و محققان درون سازمانی یا برون سازمانی - فرایند تحقیقات کاربردی و بنیادی و ماهیت داده هایی که باید گردآوری شود - بودجه بندی ها - اطلاعات مربوط به گذشته سازمان، فلسفه مدیریت و عوامل ساختاری - برداشتها، نگرش و پاسخهای رفتاری - استخراج اطلاعات و نگارش یادداشتهای بررسی پیشینه - پژوهشهای مدیریت.

ب): کارآموزی فراگیران در واحدهای سازمانی، درمانگاهها، بخشهای بیمارستانی مراکز آموزشی و پژوهشی انجام خواهد شد.

منابع اصلی درس:

- ۱- روشهای تحقیق در مدیریت، سکاران، اوما. (آخرین چاپ)
- ۲- نظارت در مدیریت، برنامه ریزی و راهنمایی تعلیماتی. وایلز، جان و باندی، جوزف، (آخرین چاپ)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

نام درس: مدیریت کیفیت جامع در نظام بهداشت و درمان

کد درس: ۳۷

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنا سازی فراگیر به مراحل تکوین علم و هنر مدیریت فراگیر با کاربرد روشهای مدیریت کیفیت بمنظور ارائه خدمات بهداشتی درمانی.

شرح درس: واحد درسی فوق بمنظور آشناسازی فراگیران با رویکردهای نوین مدیریت کیفیت فراگیر در نظام بهداشت درمان بویژه خدمات بهداشت مادر و کودک می باشد.

رفوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

- رویکرد به کیفیت (چهارچوب نظری، هزینه ها، تریلوژی، کنترل و بهبود کیفیت) - رویکرد کراسی به کیفیت - رویکرد کاتوروایش کاوا، گدنی شی تا گوشه، مدل فرهنگی شین - مبانی مدیریت کیفیت فراگیر (تعریف، اصول، فلسفه، دیدگاه رهبرم، ک، ف) - نقاط ضعف و قدرت مدیریت کیفیت - ابزار جهت مشکل زدایی (دیاگرام روابط- وابستگی بین عوامل درختی، ماتریس آنالیز داده ها، چارت برنامه فرایند تصمیم گیری، خطی) - روشهای تاکوجی برای اصلاح فرایند - مدیریت کیفیت در سازمانها - کیفیت در بهداشت و درمان (روش سیستمی، ویژگیها و سیستم در مراقبتهای بهداشتی درمانی- برنامه ریزی استراتژیک - مدیریت کیفیت فراگیر در بخش بهداشت و درمان - مدیریت کیفیت فراگیر در مراقبتهای بهداشتی - T.Q.M و M.I.S در نظام بهداشت و درمان - منابع انسانی و آموزش کیفیت (آموزشی، راه حل کارساز- رویکرد آموزشی برنامه ریزی شده- برنامه ریزی و نتیجه گیری) - ارزیابی در مدیریت کیفیت فراگیر - مدیریت کیفیت فراگیر، ارزیابی عملکرد ارتقاء مراقبتهای بهداشتی (ابعاد، هزینه، کیفیت، مدیریت و رهبری) - اجرای T.Q.M در سازمانه (نقش، فرایند اجراء، تحقیق هدف، تسری نتایج به تمام قسمتها).

منابع اصلی درس:

- ۱- مدیریت کیفیت فراگیر در نظام بهداشت و درمان. طبیبی، سید جمال و همکاران. آخرین چاپ
- ۲- چک لیست مدیران، رون تری، درک. آخرین چاپ

شیوه ارزشیابی دانشجوی:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم، پایان ترم

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

ایجاد مهارت در یافتن مشکل مدیریتی مامایی و ارائه راه حل برای آن .
شرح درس: واحد درسی فوق به فراگیران کمک می نماید تا با استفاده از اصول مدیریتی مشکلات مدیریتی مامایی را شناسایی کرده و برای رفع آن راه حلهای مناسب را ارائه و اجرا نماید .

رئوس مطالب (۵۱ ساعت کارآموزی)

دانشجو باید در محیط های بالینی ، بهداشتی و یا آموزشی مربوط به رشته مامایی حضور یافته و با جمع آوری اطلاعات لازم - مشکلات مدیریتی موجود را شناسایی و در مورد رفع آن راه حل و یا راه حل هایی را پیشنهاد نموده و یک مورد آنرا به اجراء آورد و نتایج کامل کار خود را به صورت یک پروژه کتبا تحویل نموده و بصورت سمینار نیز ارائه نماید

منابع اصلی درس:

با نظر استاد مربوطه.

مدرس : مدیریت مامایی یا رشته هایی از علوم پزشکی که دارای تخصص مدیریت باشند همراه با مربی مامایی.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

بررسی مشکلات مدیریتی در مامایی و طراحی حل مشکل و ارائه آن به استاد مربوطه (کتبی و شفاهی)

کد درس: ۳۹

نام درس: مامایی و پزشکی قانونی (۱)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

فراهم نمودن توانایی لازم در دانشجویان جهت تصمیم گیری در مسائل مرتبط با حرفه و نقش ماما در طب قانونی و همچنین حفظ حقوق بیماران و صاحبان حرف پزشکی

شرح درس: در این درس فلسفه و نقش ماما در طب قانونی مورد بررسی و ارزیابی قرار می گیرد و عناوین مامایی مرتبط با حرفه و طب قانونی مورد بحث قرار می گیرد.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

الف):

قوانین نظام پزشکی، قانون طبابت، قوانین و مقررات امور پزشکی، دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی - اعمال منافی عفت - سقط جنین - ثبت وقایع درمانی و تشخیصی - مدارک پزشکی - شواهد پاتولوژی - تشخیص زخمها و صدمات ناشی از ضربه - زمان مرگ - پرده بکارت و آثار تجاوزات جنسی و سوء رفتار

ب):

کارآموزی در واحد های مامایی و زنان، مراکز پزشکی قانونی و بالینی تحت نظارت استاد مربوطه

منابع اصلی درس:

۱- پزشکی قانونی. دکتر توفیقی، آخرین چاپ

2 -Forensic Mental health police, strategy and implementation Whurr Publishers, Ltd.

Terbuck, p., Topping- Morris, B., & Burnard, P.(Last edition.)

3- Forensic epidemiology: A comprehensive guide for legal and epidemiology professionals (Medical humanities Southern Illinois University Press.. (Last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

نام درس: اخلاق مامایی و معرفت شناسی

کد درس: ۴۰

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با اخلاق و مقررات حرفه ای مامایی و معرفت شناسی جهت ارتقای اخلاق و اصول حرفه ای

شرح درس: در این درس اخلاق و مقررات و کد اتیکز حرفه ای که التزام به آن لازمه هر حرفه ای است مورد تحلیل قرار می گیرد.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری)

اخلاق و مقررات حرفه ای مامایی (مجوزها، استقلال و محدودیت های حرفه ای، پروانه های مامایی)

خطاهای حرفه ای و مداخلات غیر معمول در مراقبتهای دوران بارداری و زایمان، زایمان بی درد

روشهای تنظیم خانواده

بیماریهای واگیر (ایدز، هپاتیت)

بیماریهای مقاربتی

رازداری و حفظ مدارک و شواهد

رضایت به درمان

ملاحظات اخلاقی در مراقبت از نوزاد

ملاحظات اخلاقی در باروری مصنوعی

گروهها و انجمنهای حرفه ای

کدهای اخلاقی پزشکی و مامایی

منابع اصلی درس:

۱- چکیده اخلاق و قوانین پزشکی - امیر دیبایی (آخرین چاپ)

۲- اخلاق حرفه ای در خدمات بهداشتی درمانی (آخرین چاپ)

3-Mylex text book for midwives, (last edition). Livingston

4-Mayes' midwifery, MacDonal, (last edition).

5-Ethics and Midwifery" Lucy Frith, Heather. Draper, Elsevier Limited(last edition).

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم

کد درس: ۴۱

نام درس: قوانین قضایی و جرم شناسی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

تسلط دانشجوی توانمند سازی وی در چگونگی رسیدگی به جرایم و خطاهای حرفه ای و عمومی

شرح درس: در طی این درس که بصورت تئوری و کارآموزی برگزار می گردد. دانشجویان بررسی و ارزیابی پرونده های مرتبط با جرایم مامایی و پزشکی و عناوین تدریس شده در واحد قوانین قضایی و جرم شناسی را بطور کامل فرا می گیرد.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

الف):

کلیات جرم شناسی

جرم و ریشه های آن

نظام پزشکی و قوانین انتظامی

مسئولیت در حرف پزشکی

قوانین مجازات اسلامی

خانواده و قوانین مدنی

قصور در حرف پزشکی

ب):

منطبق با سرفصل دروس تئوری بصورت کارآموزی در واحد های مامایی و زنان ، مراکز پزشکی قانونی و بالین تحت نظارت استاد مربوطه انجام می شود.

منابع اصلی درس:

۱- حقوق، اخلاق و پزشکی، مطالعه در حقوق پزشکی . دی جی اسکيج (آخرین چاپ)

۲- راهنمای حقوق پزشکی، محمود عباسی (آخرین چاپ)

۳- مسئولیت انتظامی پزشکی، محمود عباسی (آخرین چاپ)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

در عرصه و با بررسی و تصمیم گیری و گزارش عملی یک یا چند مورد پرونده مطرح در دادگاهها و داسراهای رسیدگی به جرایم پزشکی و مامایی انجام می گیرد.

کد درس: ۴۲

نام درس: مامایی و پزشکی قانونی (۲)

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱ واحد نظری - ۱ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

تسلط دانشجو بر تحقیقات پزشکی قانونی و حفظ شواهد و مدارک از دیدگاه علم روز (Forensic Medicine).

فراگیران پس از گذراندن این دوره توانمندی بکارگیری مهارت‌های کسب شده در دروس تئوری را در عرصه پزشکی و آزمایشگاه‌های خونی و قانونی کسب خواهند نمود.

شرح درس نظری: در این درس عناوین مهم در بررسی‌های طب قانونی برطبق آخرین مطالب موجود تدریس می شود.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

(الف):

تحقیقات پزشکی قانونی - ثبت آثار و علایم زخمها و صدمات ناشی از ضربه، خشونت خانگی، جنسی، معاینه جسد - بررسی علمی موارد قصور و خطاهای مامایی و پزشکی - راههای جمع آوری مدارک و شواهد - بررسی آزمایشگاهی و قضایی، بررسی نمونه های خون آلود، سیمن (منی)، اثر انگشت، تجاوز و DNA - رادیولوژی و پاتولوژی قانونی - خط شناسی - عکاسی و فیلم برداری از قربانیان خشونت.

(ب):

واحد کارآموزی در سازمان پزشکی قانونی، آزمایشگاه پاتولوژی قانونی، سرولوژی - جمع آوری و بررسی نمونه از قربانیان خشونت، خطاها و قصور پزشکی - عکاسی و فیلم برداری عملی (از جسد و آثار و علایم) - بررسی آثار انگشت، - بررسی خط - تهیه نمونه جهت بررسی آثار: خون، منی و ... تحت نظارت استاد مربوطه

منابع اصلی درس:

۱- با نظر استاد و هماهنگ با آخرین و تازه ترین منابع در دسترس.

2-Loupe's. Forensic epidemiology: A Comprehensive guide for legal and epidemiology (last edition)

professionals (Medical humanities Southern Illinois University Press. ISBN: (last edition) 0809322226.

3- Mc Cracken, L. (1999, b). Forensic health care role. Linda's forensic evidence. [Online]. Available: [http:// www. Forensichealthcare. Html/](http://www.Forensichealthcare.Html/) (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

هدف کلی درس:

آشنایی کلی دانشجویان با پدیده خشونت خانگی و سوء رفتار، روشهای استاندارد غربالگری، و قوانین موجود و خلاءهای قانونی و اجتماعی برخورد با این پدیده.

شرح درس: در طی این درس دانشجویان با پدیده خشونت خانگی و سوء رفتار، روشهای استاندارد غربالگری، و قوانین موجود و خلاءهای قانونی برخورد با این پدیده را فرا می‌گیرند و با انجام تکالیفی در زمینه تاریخچه سوء رفتار، قوانین موجود در ایران و جهان را بررسی و خلاءهای قانونی را استخراج و پیشنهادات خود را بصورت گزارش ارائه می‌نمایند.

رئوس مطالب (۱۷ ساعت نظری) - (۵۱ ساعت کارآموزی)

الف:

تعریف انواع سوء رفتار (فیزیکی، روانی و ...) - پرخاشگری - تاریخچه - فاکتورهای اجتماعی و خانوادگی مرتبط با سوء رفتار - مراحل سوء رفتار - بررسی بالینی - پیشگیری، ارزیابی و مداخله - استراتژیهای حمایتی اجتماعی از قربانیان انواع سوء رفتار - قوانین قضایی و حقوقی مرتبط در ایران و جهان - دستورات اسلام در زمینه سوء رفتار - نقش سازمانها و انجمنها - بازدید از مراکز حمایتی و تهیه گزارش - سوء مصرف داروها - پژوهشهای انجام شده در این زمینه.

ب:

منطبق با سر فصل درس خشونت علیه زنان که در سازمان پزشکی قانونی و درمانگاههای بهداشتی و درمانی تحت نظارت استاد مربوطه انجام می‌گردد.

منابع اصلی درس:

1-Burgess, A. W. Violence through a forensic lens. Nursing Spectrum Publishing.(last edition)

2- Bachman, R. & Salzman, L. E. Women usually victimized by offenders they know Washington, DC: U. S. Department of Justice, Bureau of Justice Statistics.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

کد درس: ۲۴

نام درس: کاربرد تکنولوژی در پزشکی قانونی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با آخرین دستاوردهای تکنولوژی و نرم افزاری در پزشکی قانونی

شرح درس: در این درس دانشجویان ضمن آشنایی با آخرین دستاوردهای تکنولوژی و نرم افزاری در پزشکی قانونی کاربرد آنها را فرا می گیرد.

رئوس مطالب (۹ ساعت نظری) (۱۷ ساعت عملی)

الف:

آشنایی و کار با دستگاه های نوین جمع آوری و ثبت آثار و علائم قانونی (اثر انگشت، منی، خط و تعیین DNA و ...

کار با نرم افزارهای مرتبط

تکنولوژی در تشخیص هویت

تکنولوژی در تعیین ابوت

سم شناسی و تعیین علت فوت

تکنولوژی در تشخیص زمان فوت

نانو تکنولوژی و کاربرد آن در پزشکی قانونی

ب:

توانایی استفاده از تکنولوژی مربوط به پزشکی قانونی و تفسیر نتایج آن

منابع اصلی درس:

۱- کاتولوگها و نشریات با نظر استاد درس

2-Lynch, V. A. Clinical forensic Nursing: A new Perspective in the management of crime victims from trauma to trial. Critical Care Nursing Clinics of North America. 1 (3). 489-507.(last edition)

3-Mc Cracken, L. Nursing Considerations in forensic evidence collection. Linda's forensic, evidence. [On- line]. Available: <http://www.Nursing consideration.htm1/> (last edition)

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

کار عملی با ابزار مورد نظر

کد درس: ۴۵

نام درس: پایان نامه

پیش نیاز یا همزمان: آمار حیاتی پیشرفته تحلیل آماری ، روش تحقیق و سمینار در تحقیق

تعداد واحد: ۶ واحد

نوع واحد: -

هدف کلی درس:

تدوین یک طرح پژوهشی و اجرای آن جهت فارغ التحصیل شدن.

ارائه گزارش نهایی پایان نامه در جلسه دفاع

شیوه ارزشیابی دانشجو:

مطابق آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی می باشد.

فصل چهارم
ارزشیابی برنامه آموزشی
دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته
رشته مامایی

ارزشیابی برنامه

اهداف ارزشیابی:

- ۱- تعیین میزان دستیابی به اهداف برنامه
- ۲- شناسایی مشکلات آموزشی و ارائه راه‌های مناسب
- ۳- افزایش اثربخشی و کارایی برنامه

نحوه انجام ارزشیابی برنامه:

مبتنی بر هدف و براساس چشم‌انداز و رسالت برنامه، ارزشیابی بدو صورت تکوینی و تراکمی صورت می‌پذیرد.

مراحل اجرایی ارزشیابی:

- ۱- تشکیل کمیته
- ۲- تدوین فرمهای ارزشیابی
- ۳- اجرای ارزشیابی
- ۴- جمع‌آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل آنها
- ۵- تصمیم‌گیری

تواتر انجام ارزشیابی:

ارزشیابی تکوینی برنامه هر دو سال از طریق اساتید، دانشجویان و مدیران آموزشی ارزشیابی تراکمی: هر چهارسال از طریق اساتید، دانشجویان سال آخر و دانش‌آموختگان، مدیران آموزشی و دریافت‌کنندگان خدمات مامایی صورت می‌پذیرد.

شاخصهای پیشنهادی برای ارزشیابی برنامه:

- میزان دستیابی به اهداف
- نظر اساتید نسبت به محتوی برنامه
- نظر دانشجویان و دانش‌آموختگان نسبت به محتوی برنامه و توانمندی
- رضایت کارگزاران و مسئولین از ارائه خدمات توسط فارغ‌التحصیلان مامائی
- رضایت مددجویان از ارائه خدمات توسط فارغ‌التحصیلان مامائی

معیارهای موفقیت برنامه در مورد هر شاخص:

- ۱- اظهار توانمندی بالا در ارائه خدمات مامایی توسط ۷۰٪ از دانشجویان
- ۲- رضایت ۸۰٪ اساتید از ۹۰٪ محتوی دروس
- ۳- رضایت ۸۰٪ دانشجویان و دانش‌آموختگان از ۹۰٪ محتوی برنامه
- ۴- رضایت ۸۰٪ مسئولین و کارگزاران از خدمات فارغ‌التحصیلان
- ۵- رضایت ۶۰٪ از مددجویان از خدمات مامایی